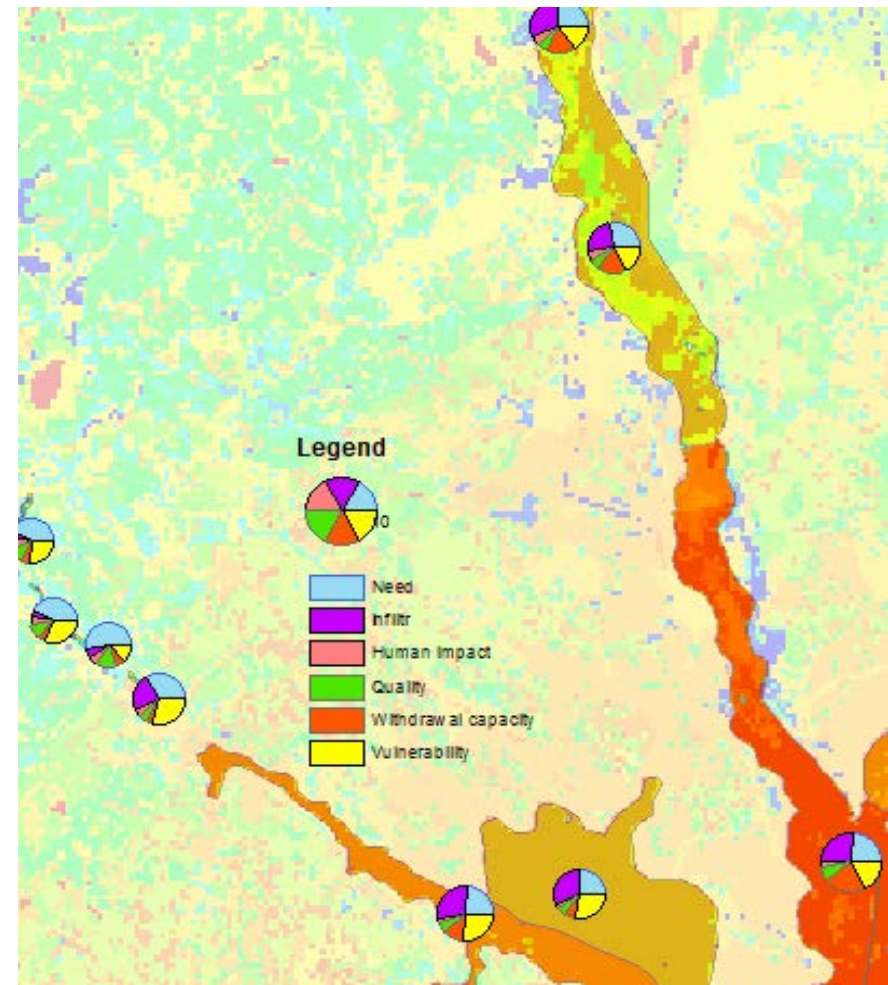

Värderingsprojektet

Värdering av Sveriges Grundvattenförekomster

- En icke-monitär, relativ värdering av Sveriges grundvatten ur ett dricksvattenperspektiv
- Presentation av modellen
- Resultat för Skåne
- Frågeställningar framåt

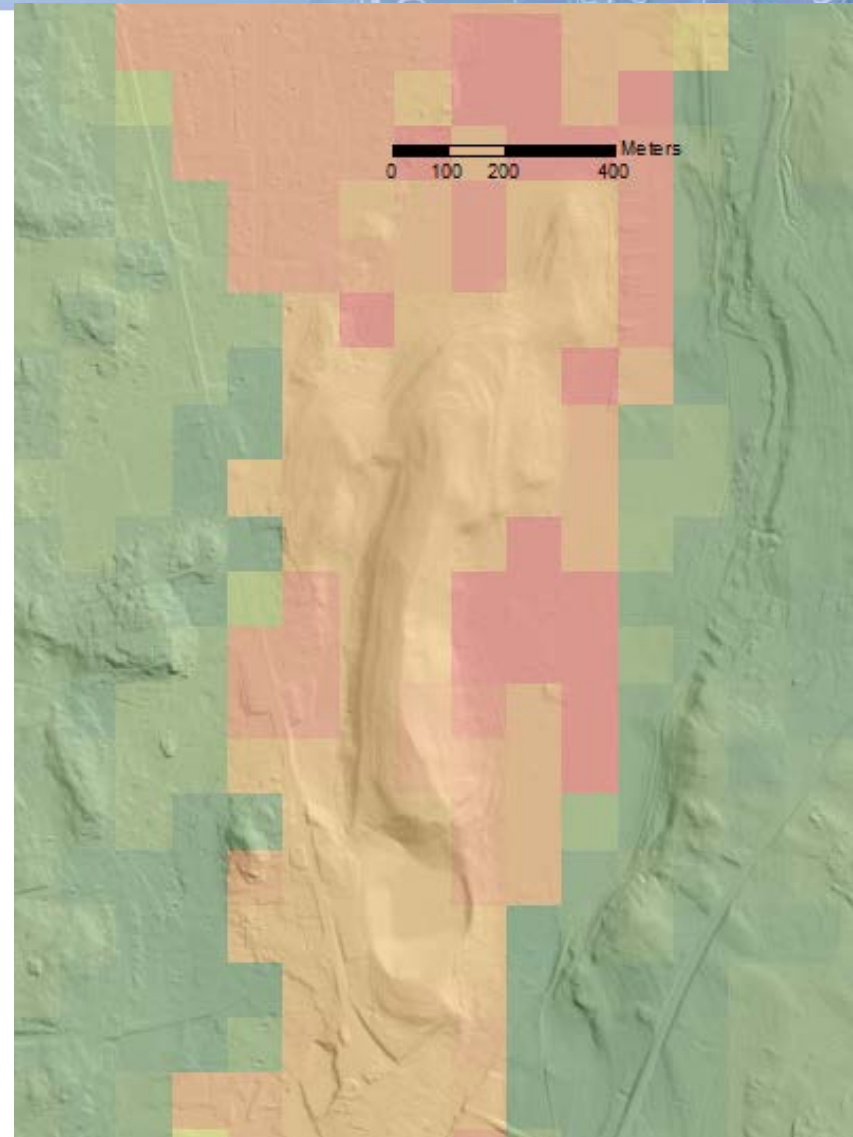
Syfte

- Ta fram underlag för olika beslutsprocesser
- Ge ett diskussionsunderlag - Vad är viktigt?
- Vad saknas i SGU's data för att detta planeringsunderlag ska fungera väl på en nationell skala?
- Var har vi de viktigaste grundvattenresurserna som skulle kunna fungera för dricksvattenförsörjning?

Rasterbaserad analys

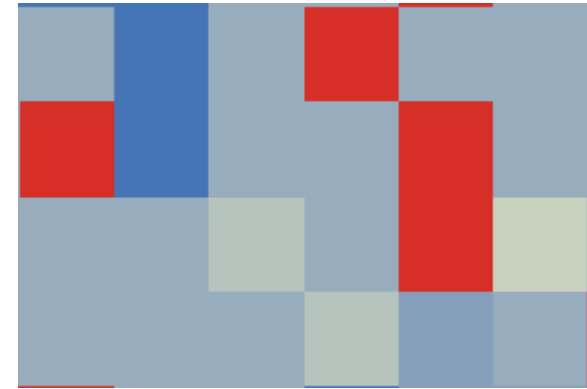
Utvärderingen är gjord
för hela landet
i cellstorlek 100x100 m

Sammanställning kan
göras per område
(vektorpolygon),
t.ex. grundvattenförkomster

Indata

- Raster data:
  - Jorddjup
  - Markanvändning
- Tabelldata:
  - Markanvändning → Påverkan
  - Jordart → Sårbarhet
  - Jordart → Uttagsmöjlighet
  - Grundvattenförekomstens egenskaper
- Variabler och Konstanter

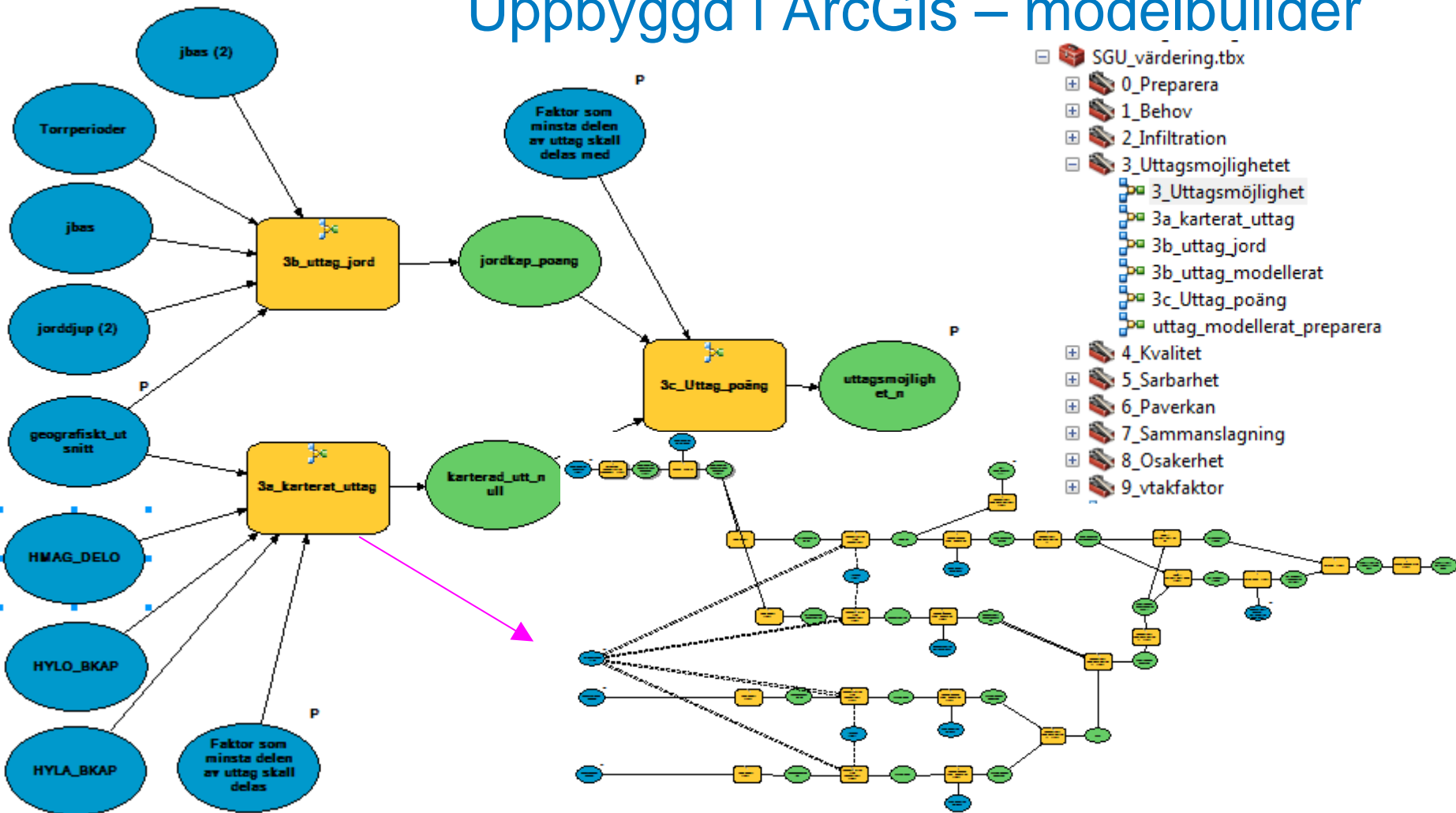
FROM_	TO	OUT	MAPPING
1	1	0	ValueToNoData
2	2	1	ValueToValue
3	3	2	ValueToValue
4	4	15	ValueToValue
5	5	15	ValueToValue
6	6	15	ValueToValue
7	7	15	ValueToValue
8	8	2	ValueToValue
9	9	5	ValueToValue
10	10	3	ValueToValue

Modellen

Rasterbaserad

Uppbyggd i ArcGis – modelbuilder

Utvärdering av ingående parametrar

- Sårbarhet
- Påverkan
- Långsiktig uttagskapacitet
- Lämplighet för konstgjord infiltration
- Grundvattnets kvalitet
- Behov av dricksvatten

Samt per GV-förekomst, även

- Befintliga vattentäcker
- Unikhet

Sårbarhet

Sårbarhet

- Jordartskartan

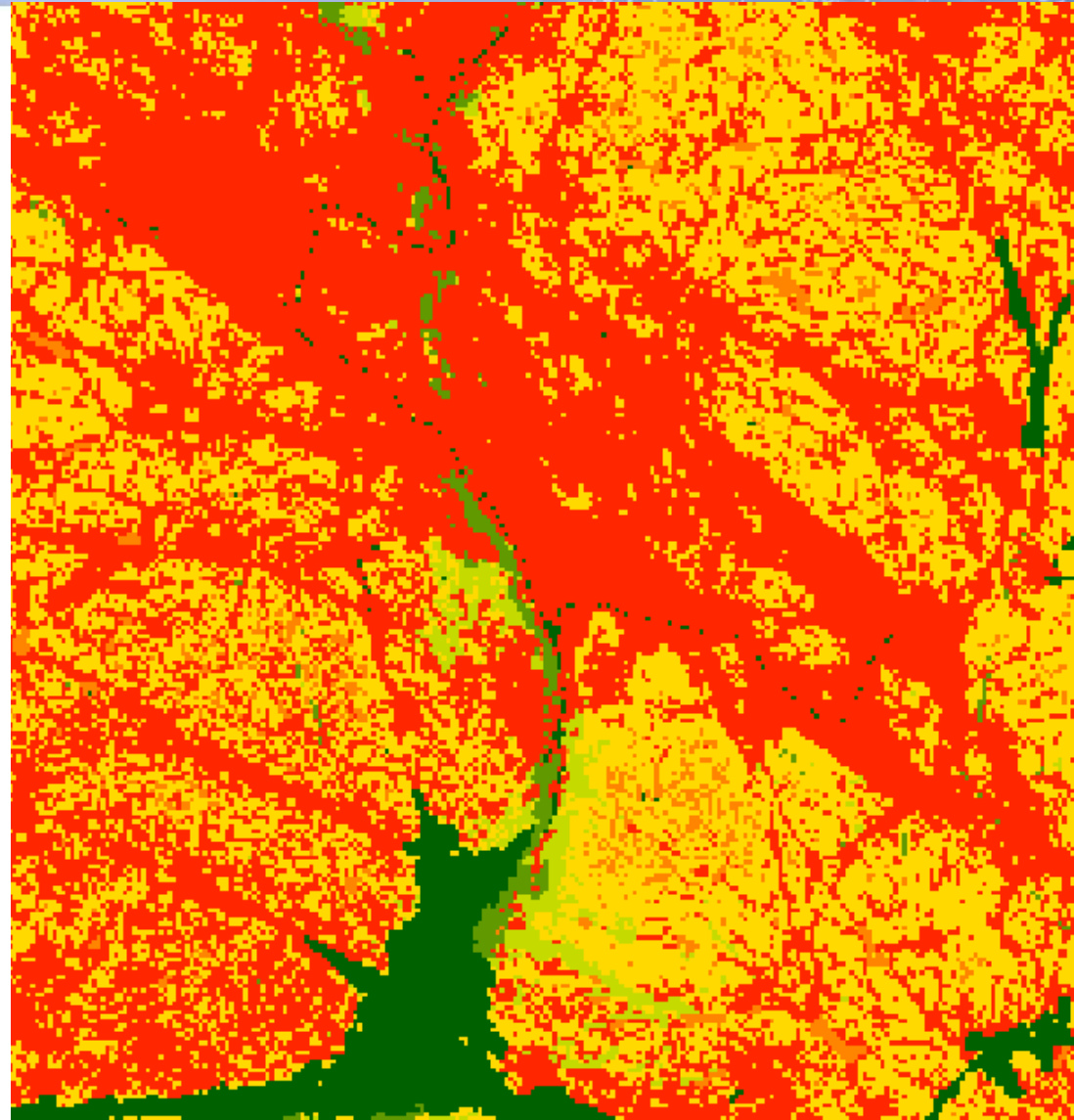
Lägre sårbarhet = högre värde

Lera – högt värde

Permeabla jordar – lågt värde

 High value : 100

Low value : 0

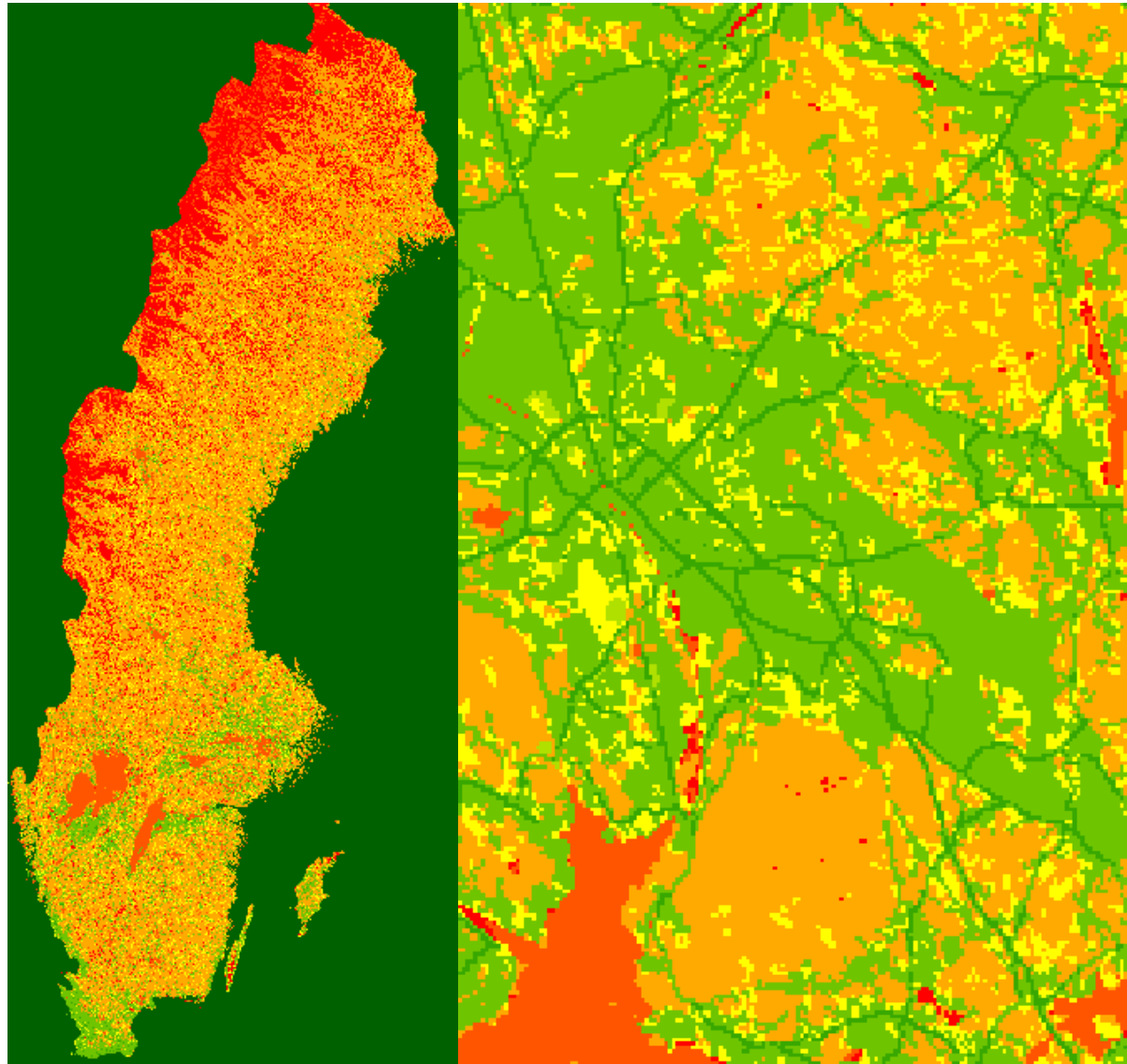
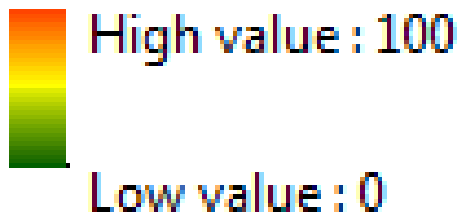

Påverkan

Påverkan

- Vägar, salt etc.
- Markanvändning
- Punktkällor, EBH

Långsiktig uttagskapacitet

photo: Liselotte Tunemar

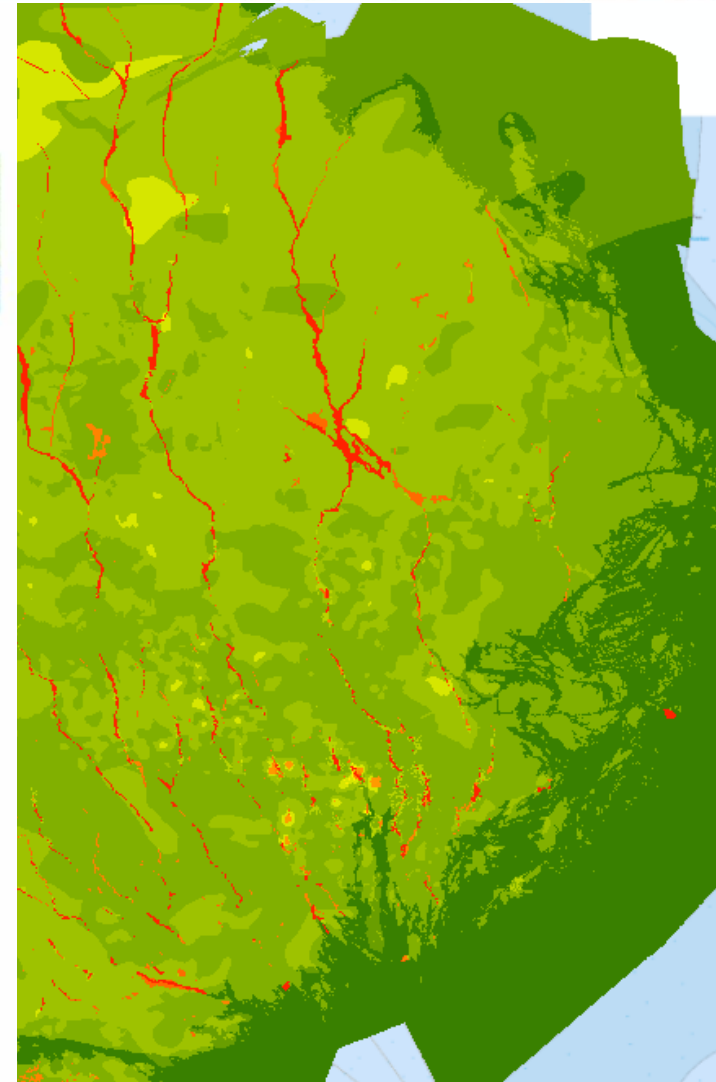
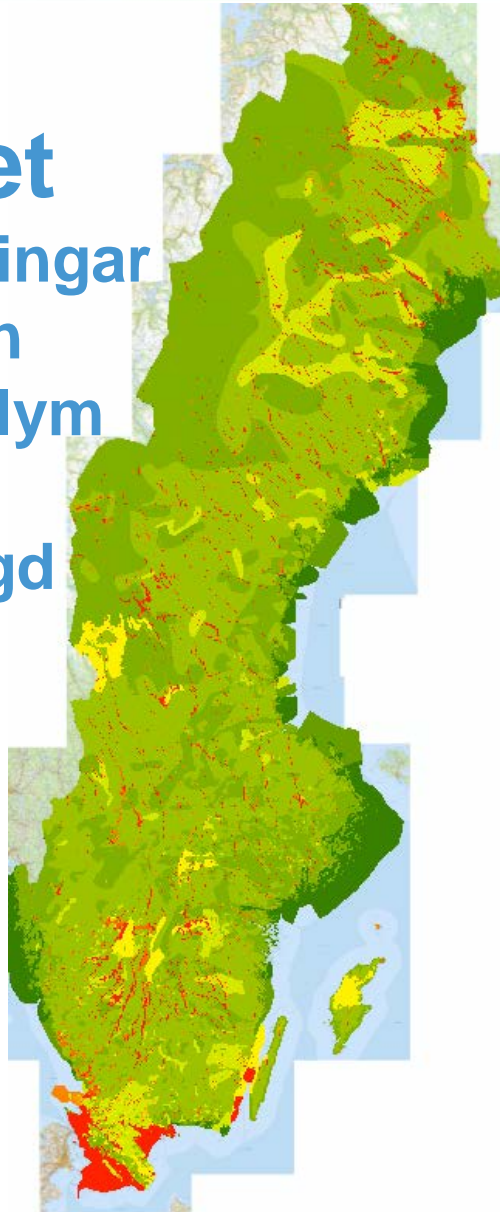
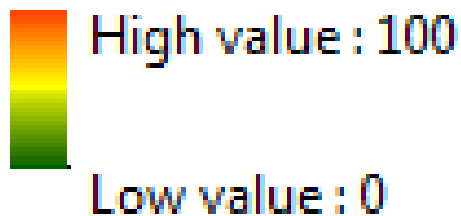

photo: SGU

Långsiktig uttagskapacitet

- Karteringen, mätningar och registervärden
- Jordart och porvolym
- Jorddjup
- Torrperioders längd

Lämplighet för Konstgjord Infiltration

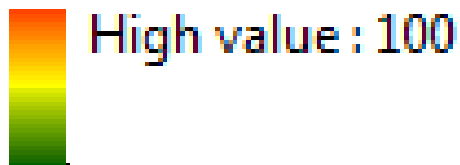

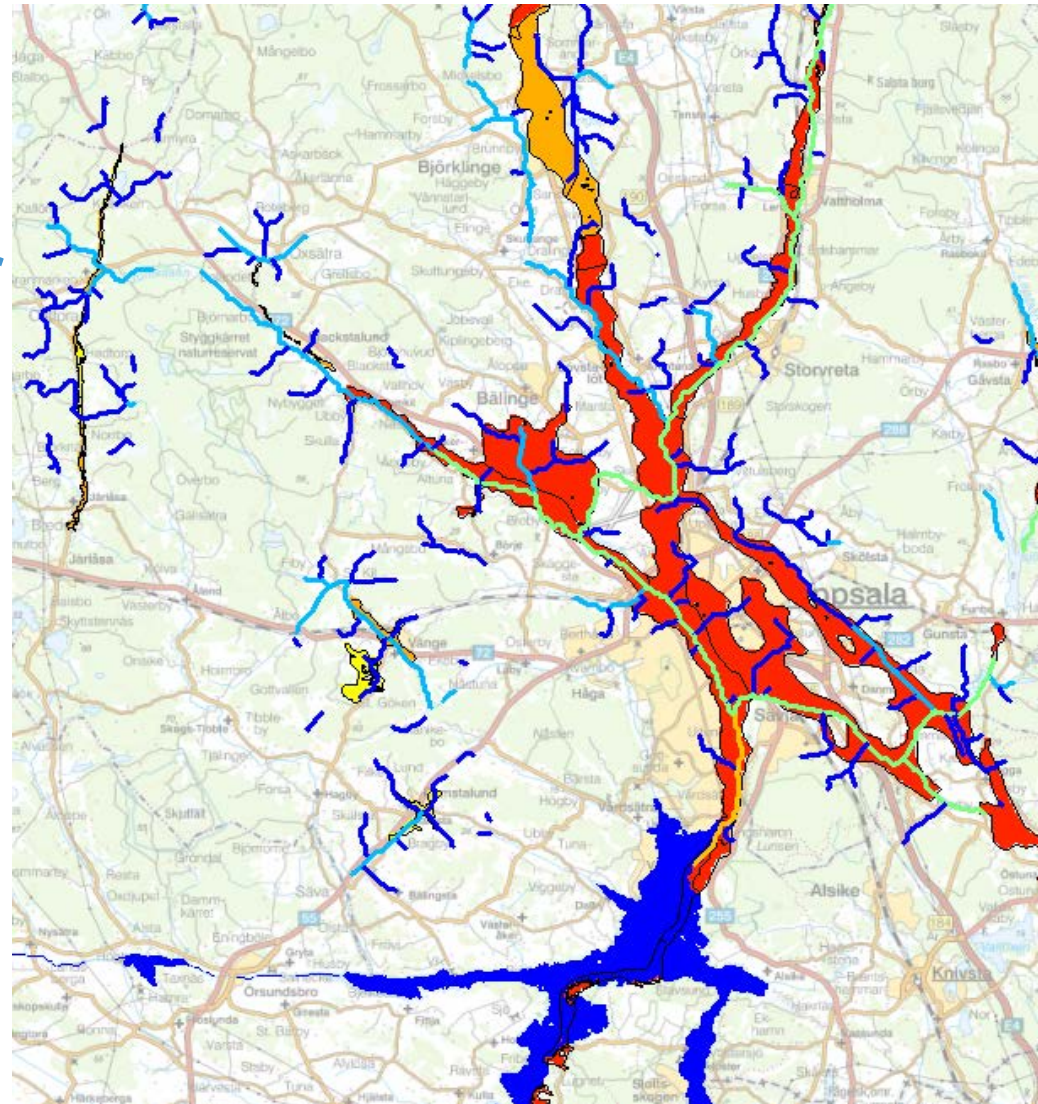
Lämplighet för Konstgjord Infiltration

- Avstånd till sjöar och vattendrag
- Avrinning
- Krav på minsta area för anläggning

- 10 - 100 l/s
- 101 - 1000 l/s
- 1001 - 10000 l/s
- 10001 - 100000 l/s
- 100001 - 239212 l/s

Low value : 0

Grundvattnets kvalitet

Foto: SGU

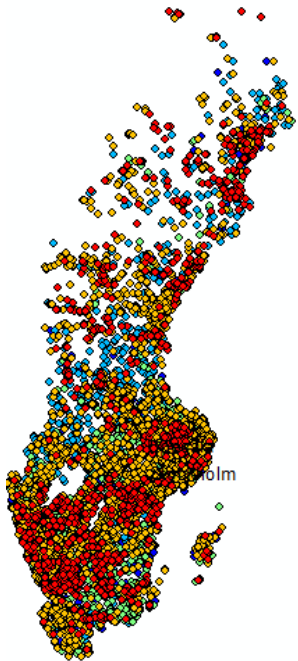

photo: Stefan Löfgren

Foto: Stefan Löfgren

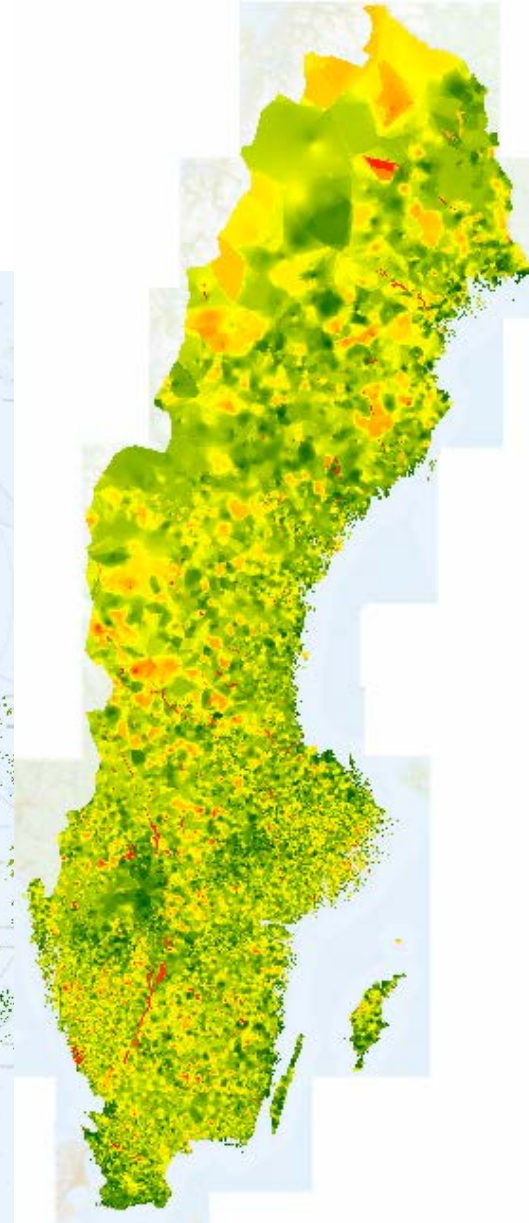
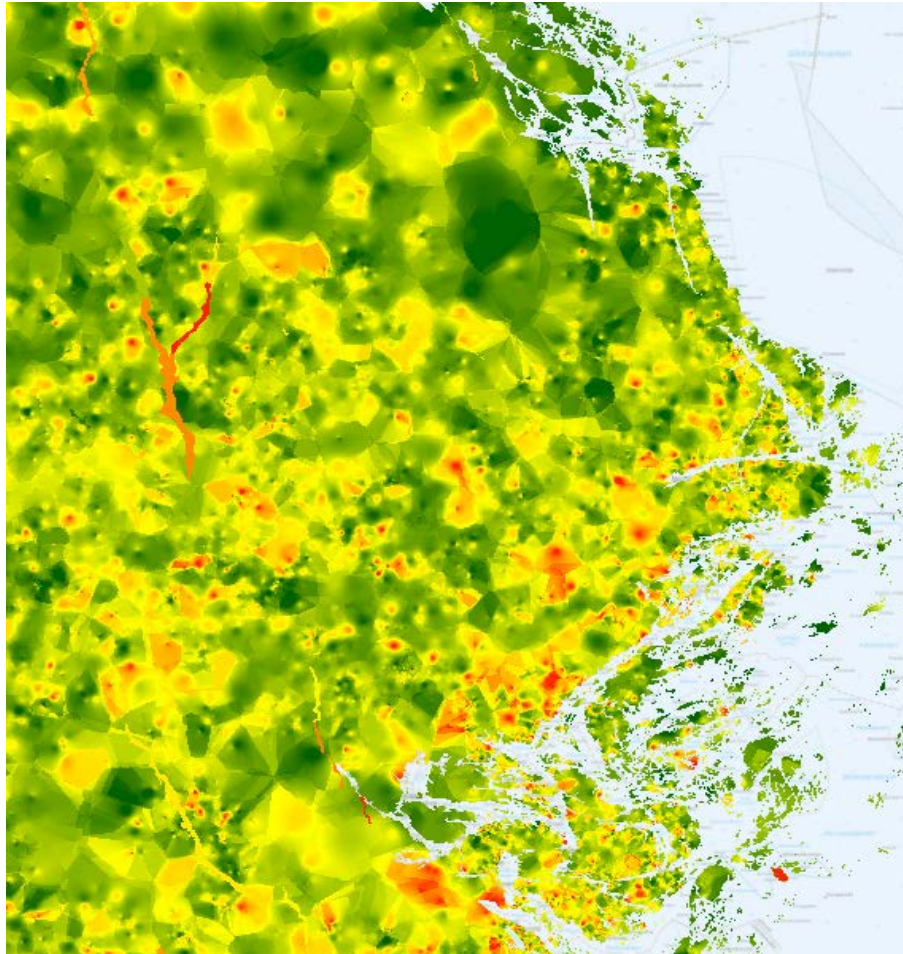
Grundvattnets kvalitet

- Miljöövervakningsprogram
- Antal analysanmärkningar per prov

High value : 100

Low value : 0

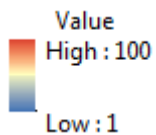
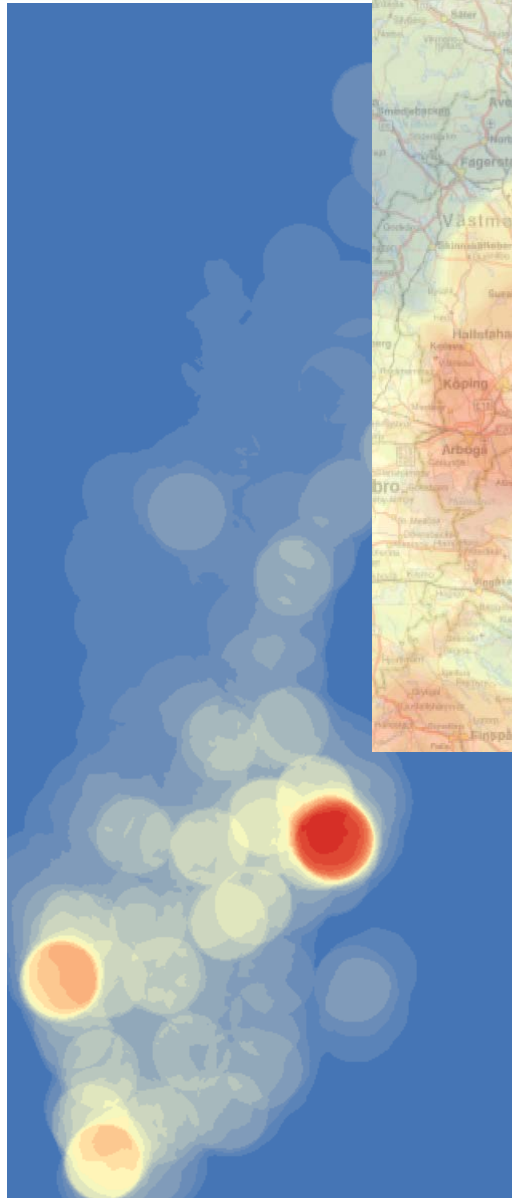
Behov av dricksvatten

Behov

- Befolkning
- Buffring ut från tätort med 1 m/pers upp till 50 km

Sammanslagning av parametrar

→ Egenskaper

Utags
möjligheter

Infiltrations
möjligheter

X weight

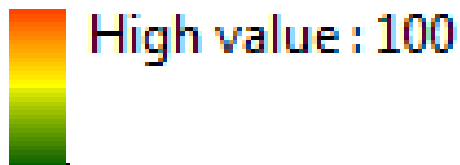
Kvantitet

Kvalitet

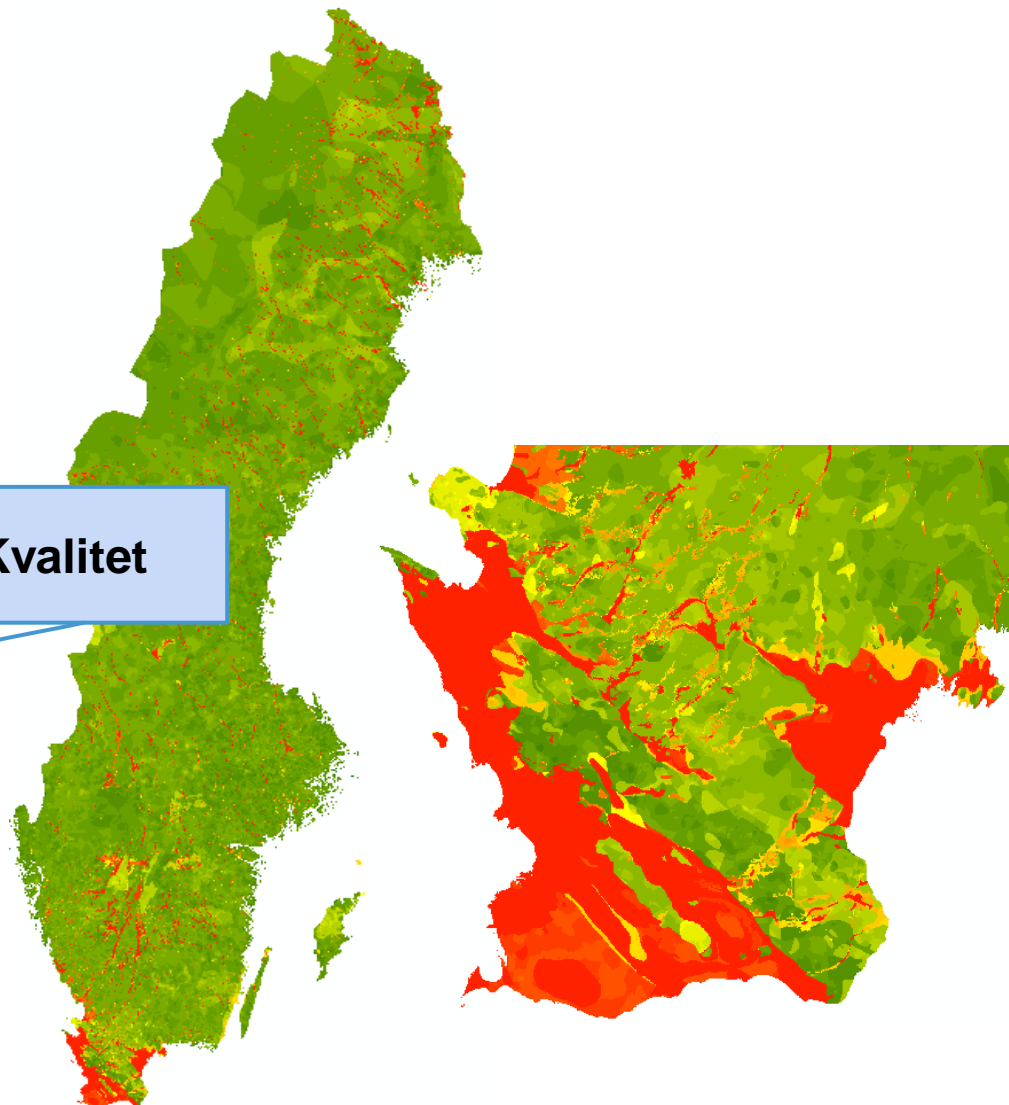
X weight

Egenskaper

Low value : 0

Sammanslagning av parameterar

→ Risk

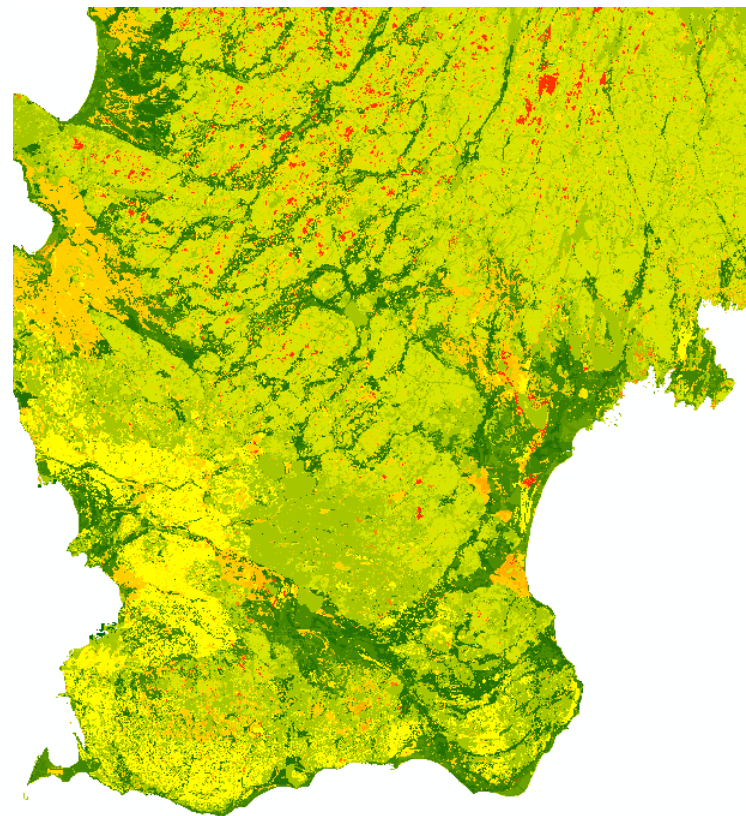
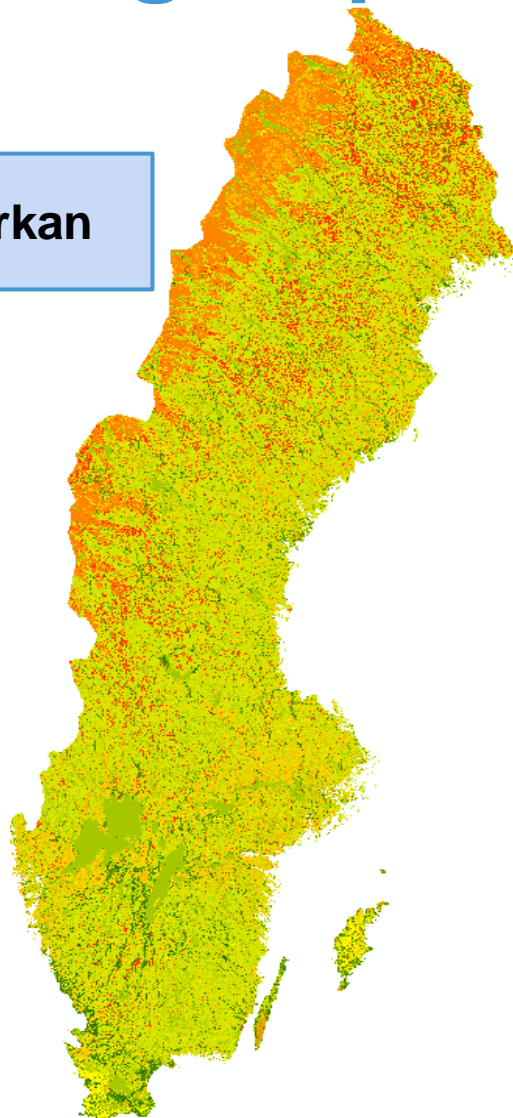
Sårbarhet

Påverkan

X weight

Risk

Sammanslagning av parameterar

→ Förutsättningar

Egenskaper

Risk

X weight

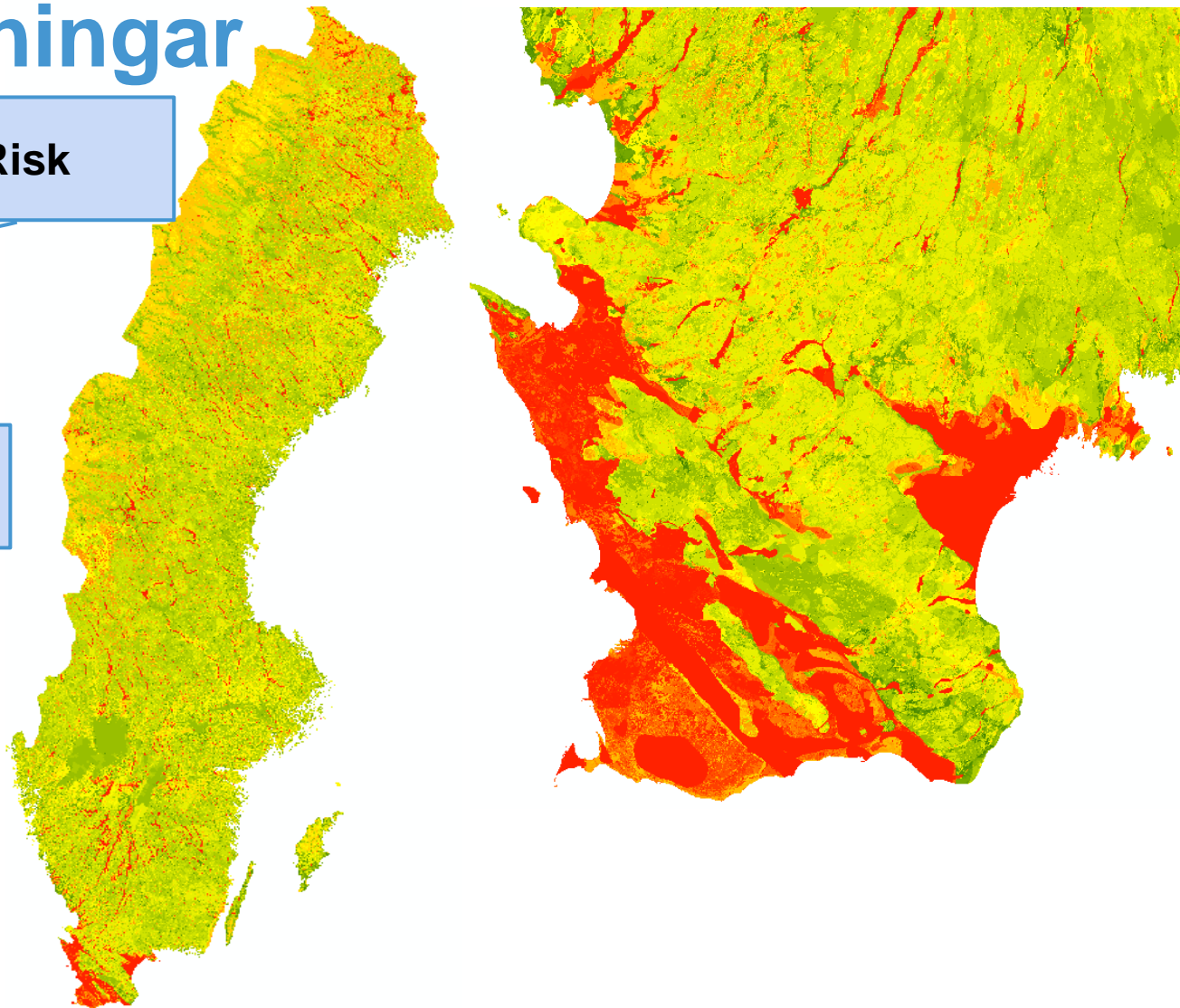

Förutsättningar

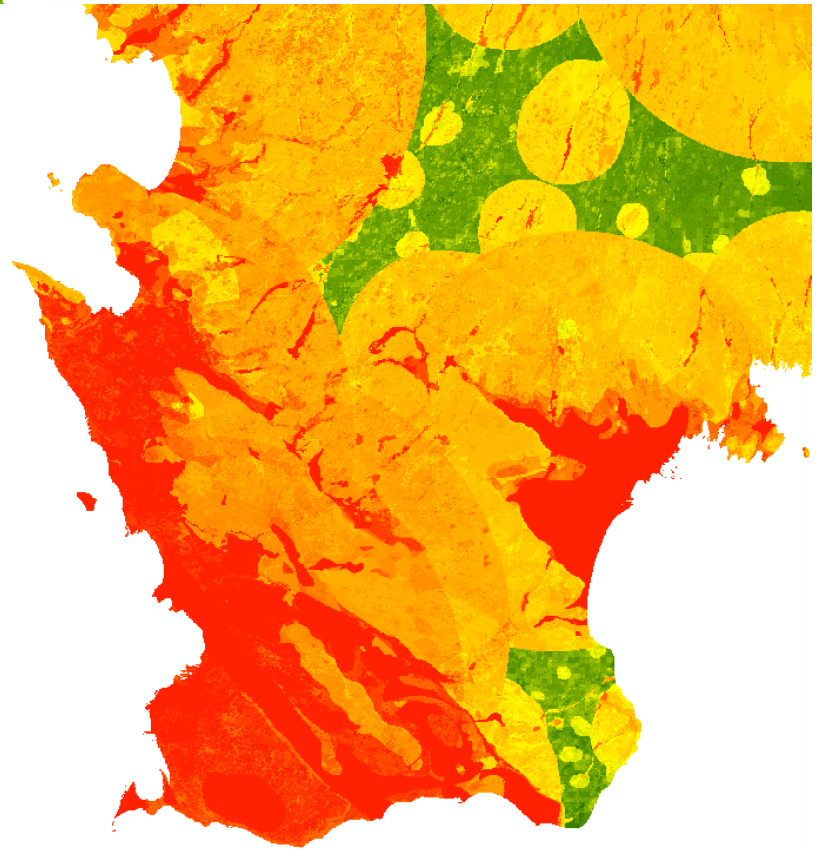
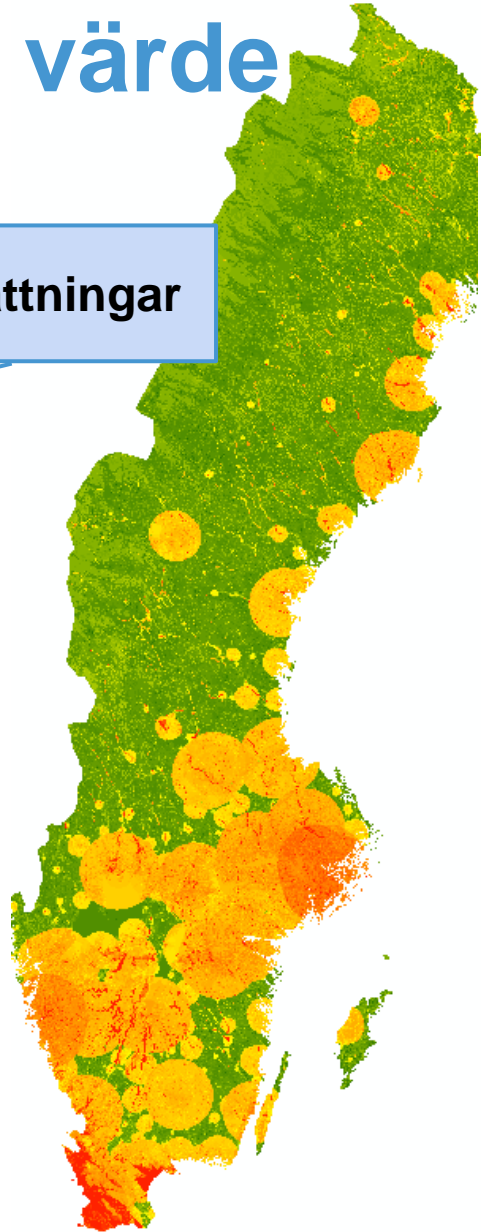
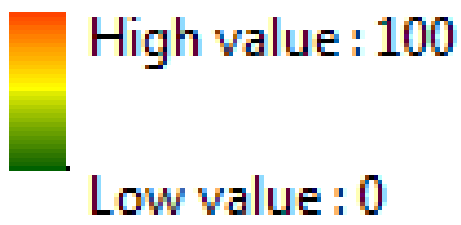
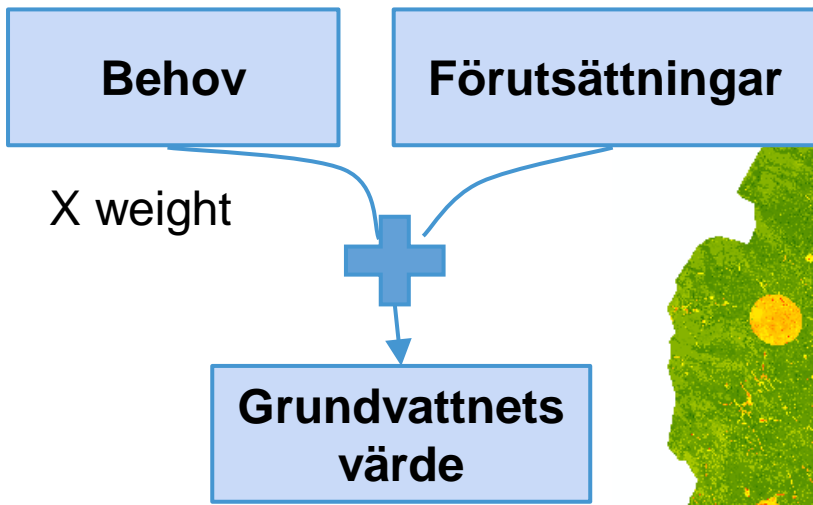
High value : 100

Low value : 0

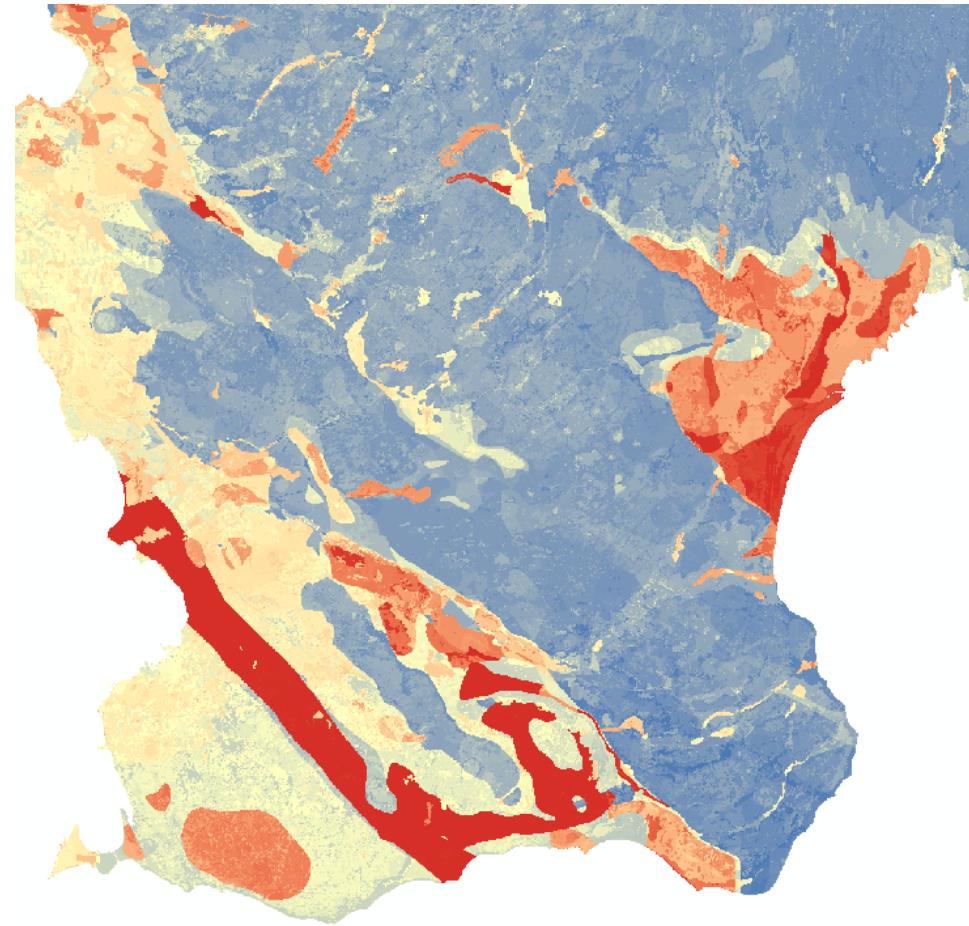

Sammanvägt värde

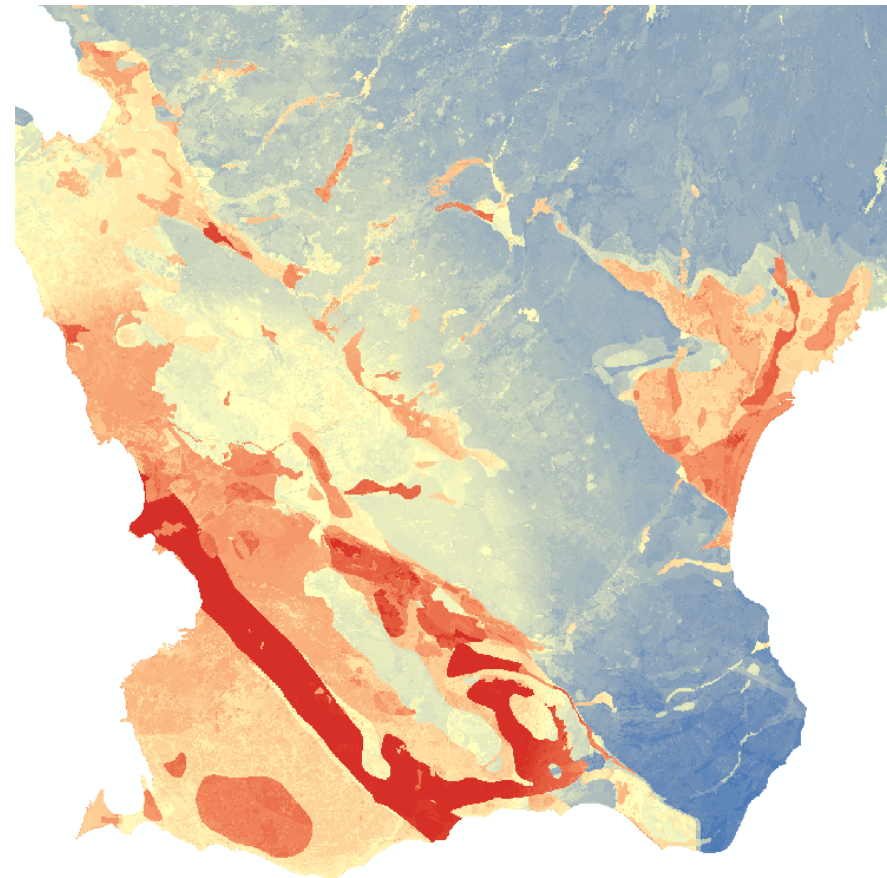

Behovet ges 10% vikt mot 90% för Förutsättningarna

Behovet ges 50% vikt mot 50% för Förutsättningarna

Använda viktningar

Uttagsmöjlighet – Konstgjord Infiltration
80 – 20

Kvantitet – Kvalitet → Egenskap
80 – 20

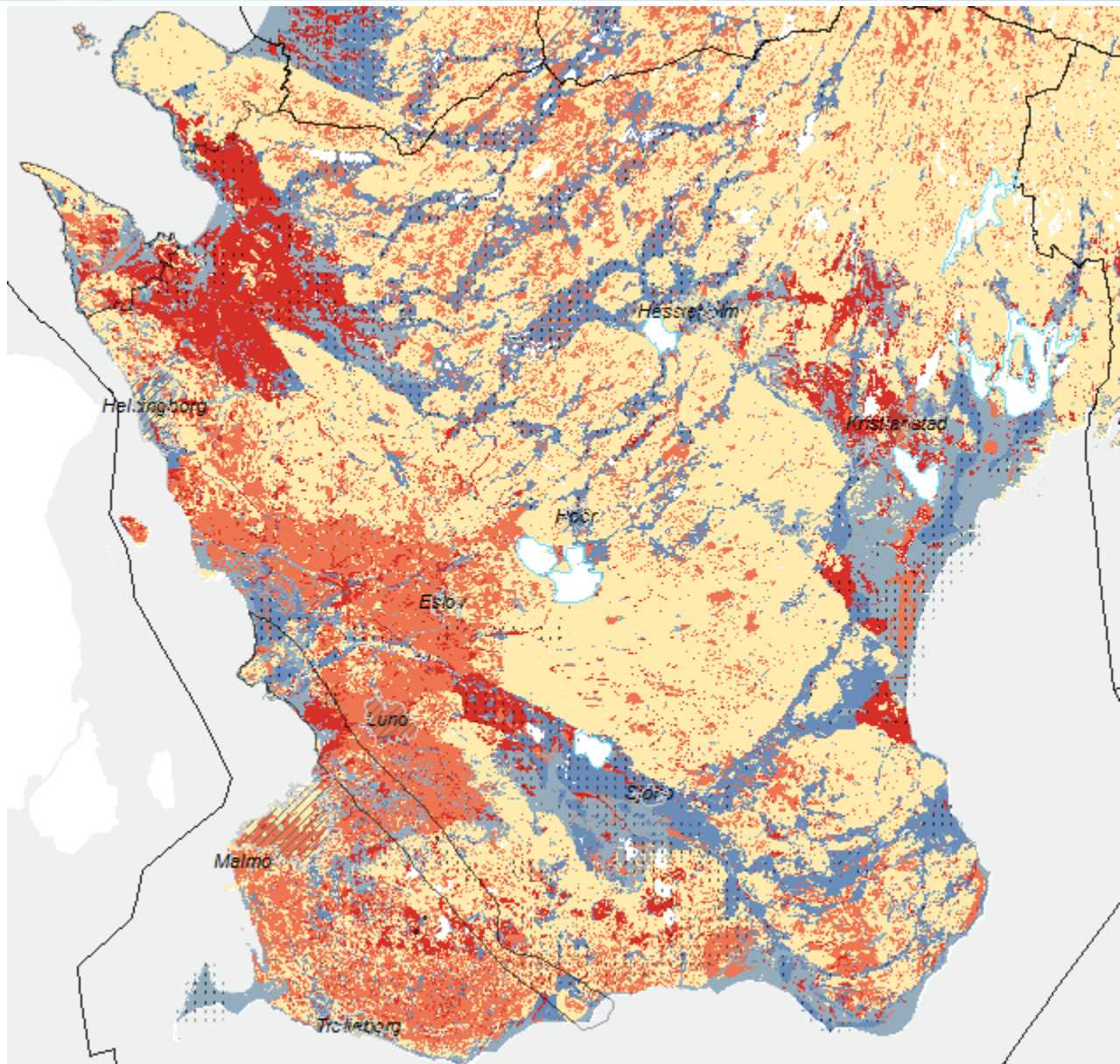
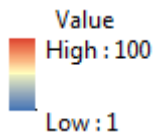
Sårbarhet – Påverkan → Risk
20 – 80

Egenskap – Risk → Förutsättningar
80 – 20

Behov – Förutsättningar → Rastervärde
50 – 50

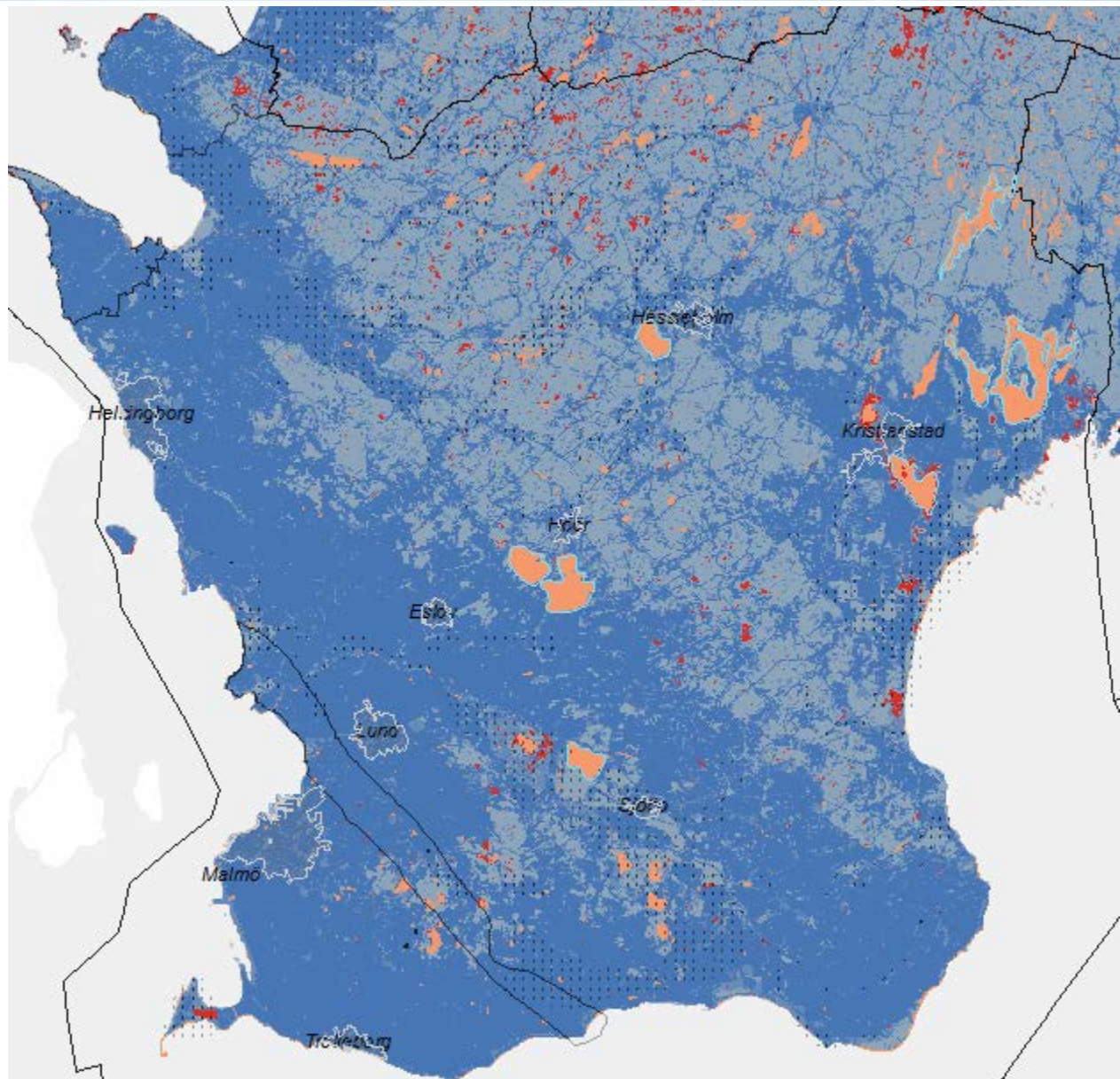
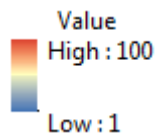

Sårbarhet Baserad på jordarter

Påverkan

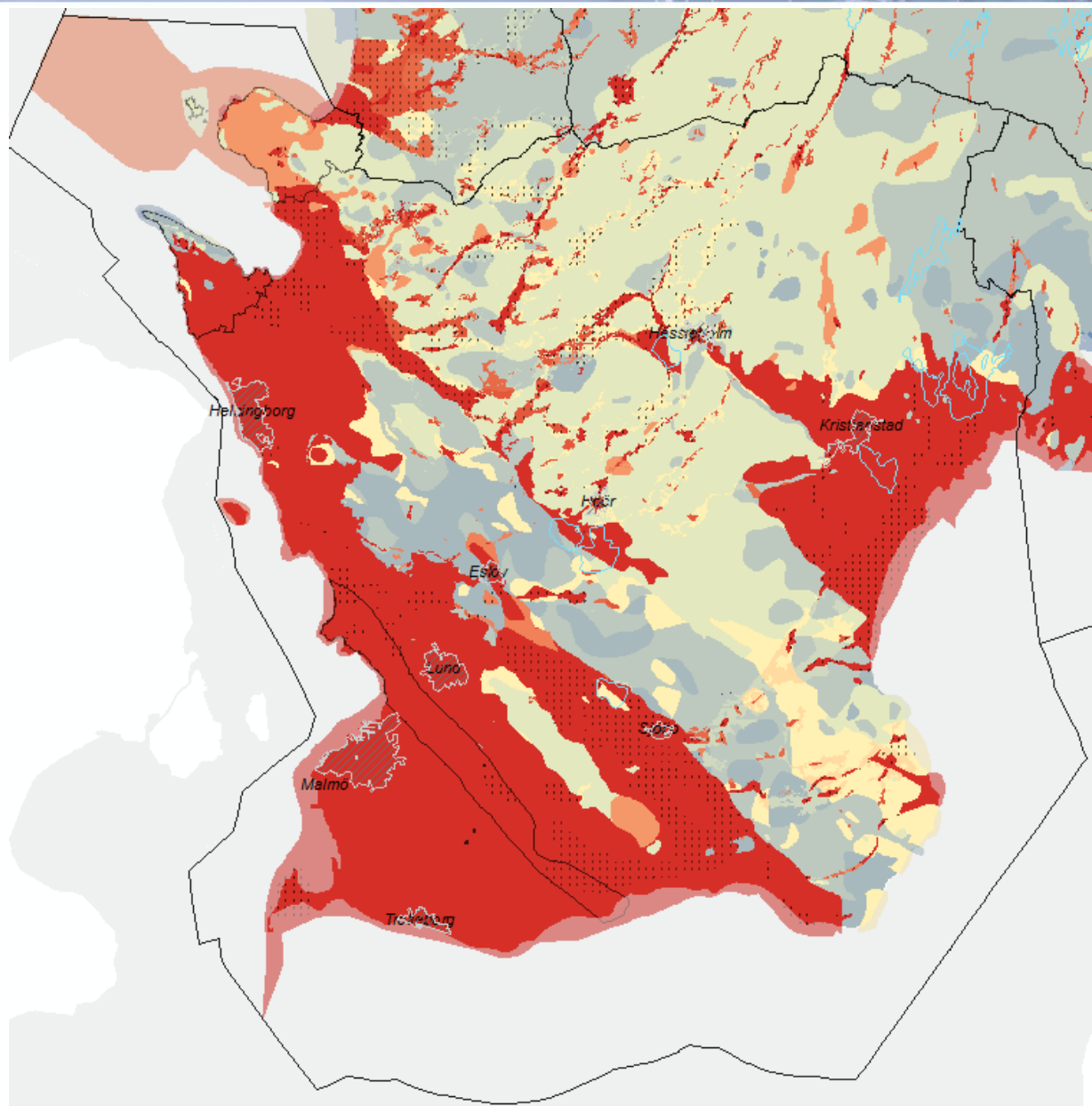
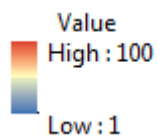
Baserad på data från
Transportstyrelsen, EBH etc.

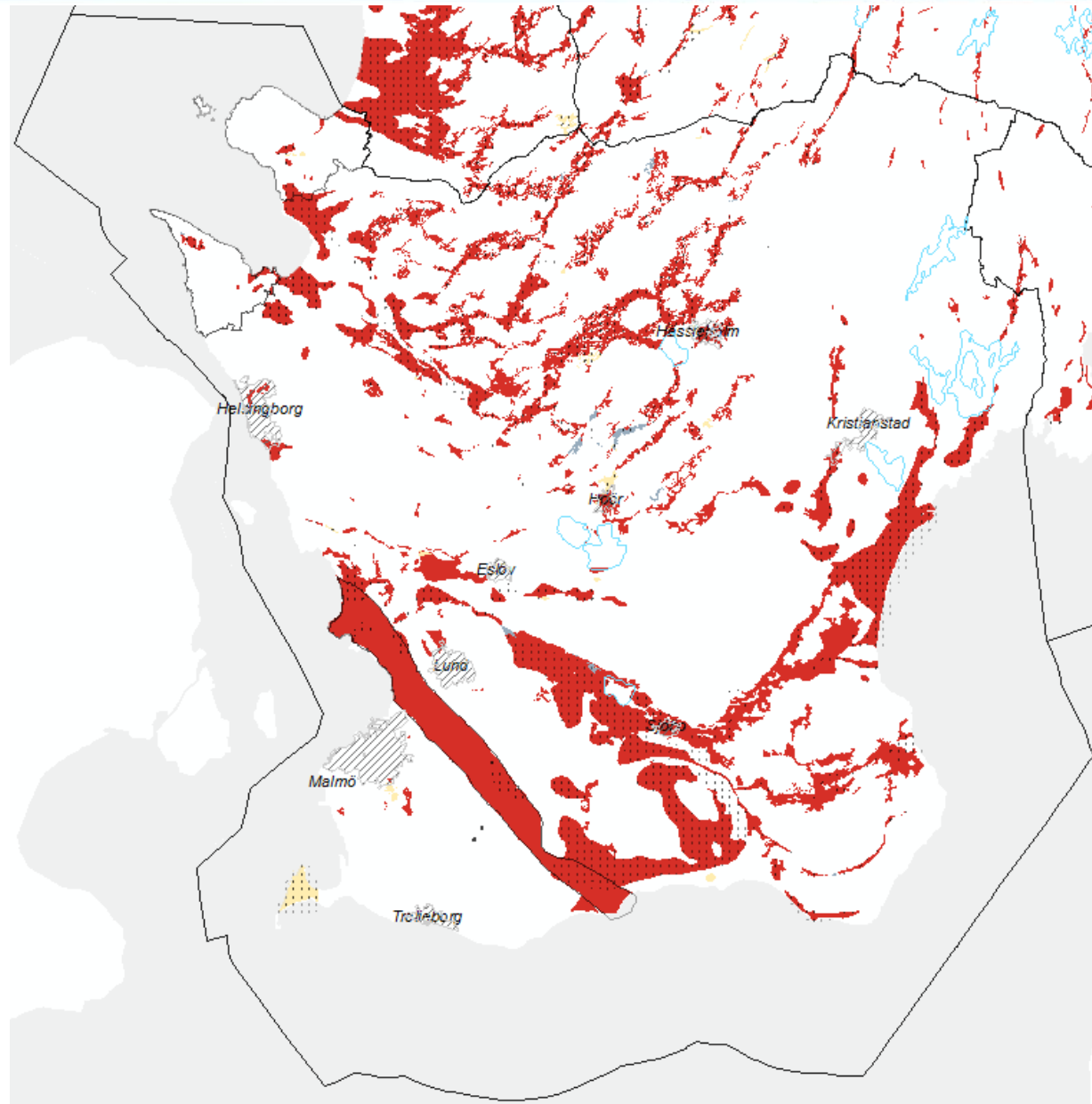
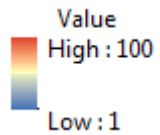
Långsiktig Uttagskapacitet

Baserad på
magasinsuppgifter, jorddjup,
material, torrperiodens längd

Lämplighet för Konstgjord Infiltration

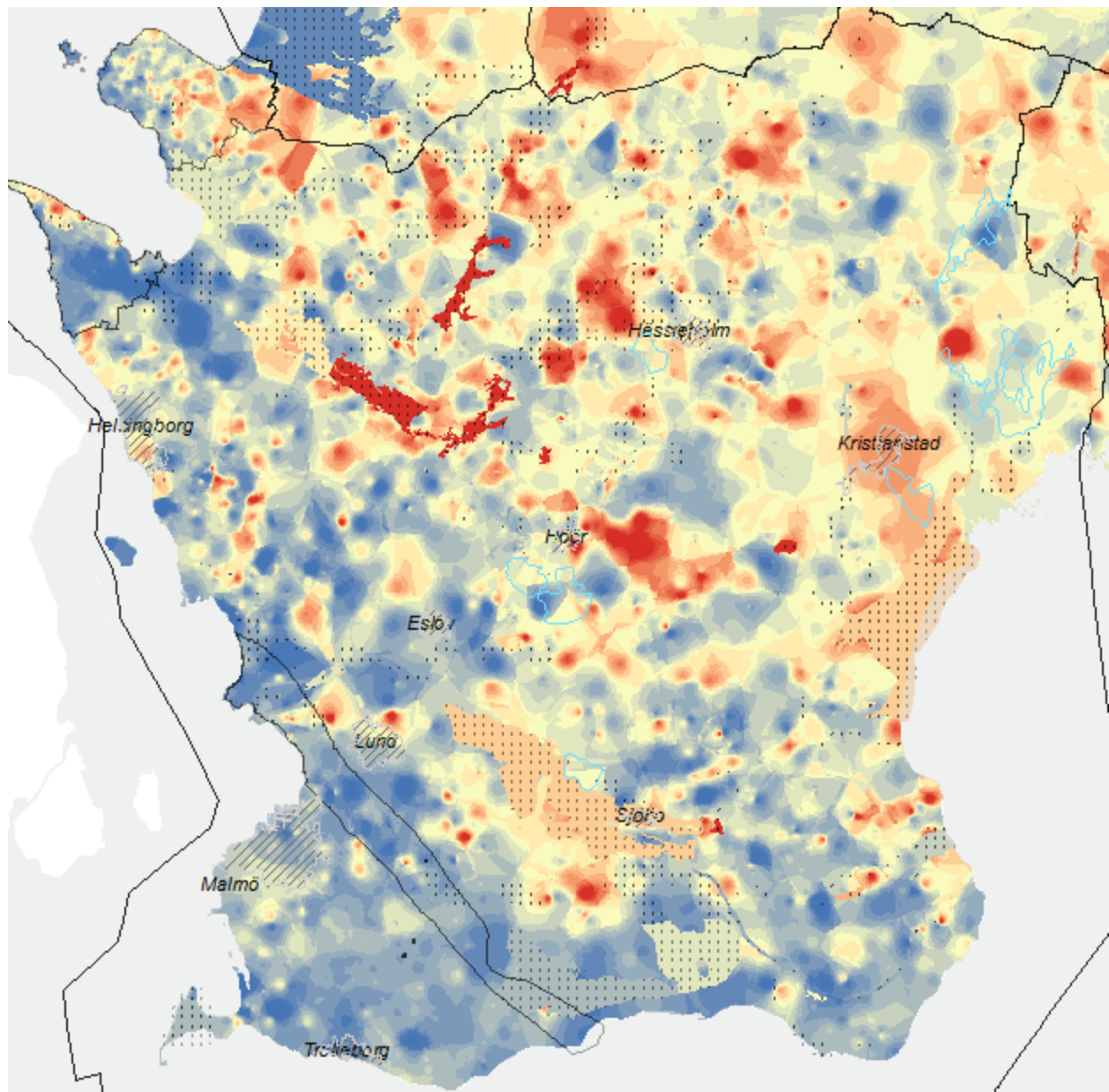
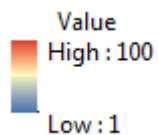
Baserad på sjöar och
vattendrag, avrinning,
avstånd och minsta area för
anläggning

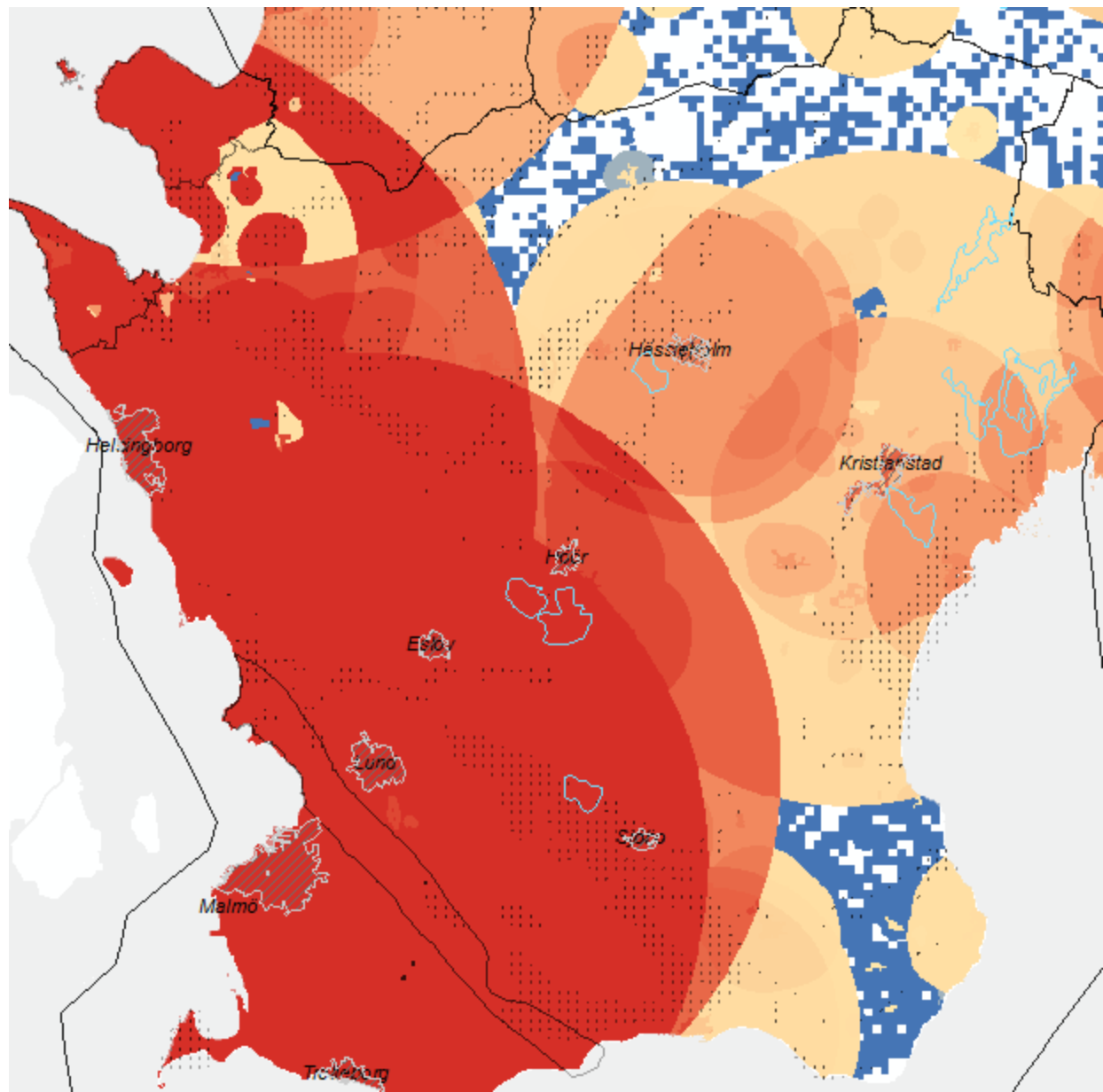
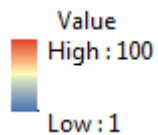
Grundvatten Kvalitet

Baserad på
miljöövervakningens
grundvattenkemi,
brunnsarkivet,
vattentäcksarkivet etc.

Behov av dricksvatten

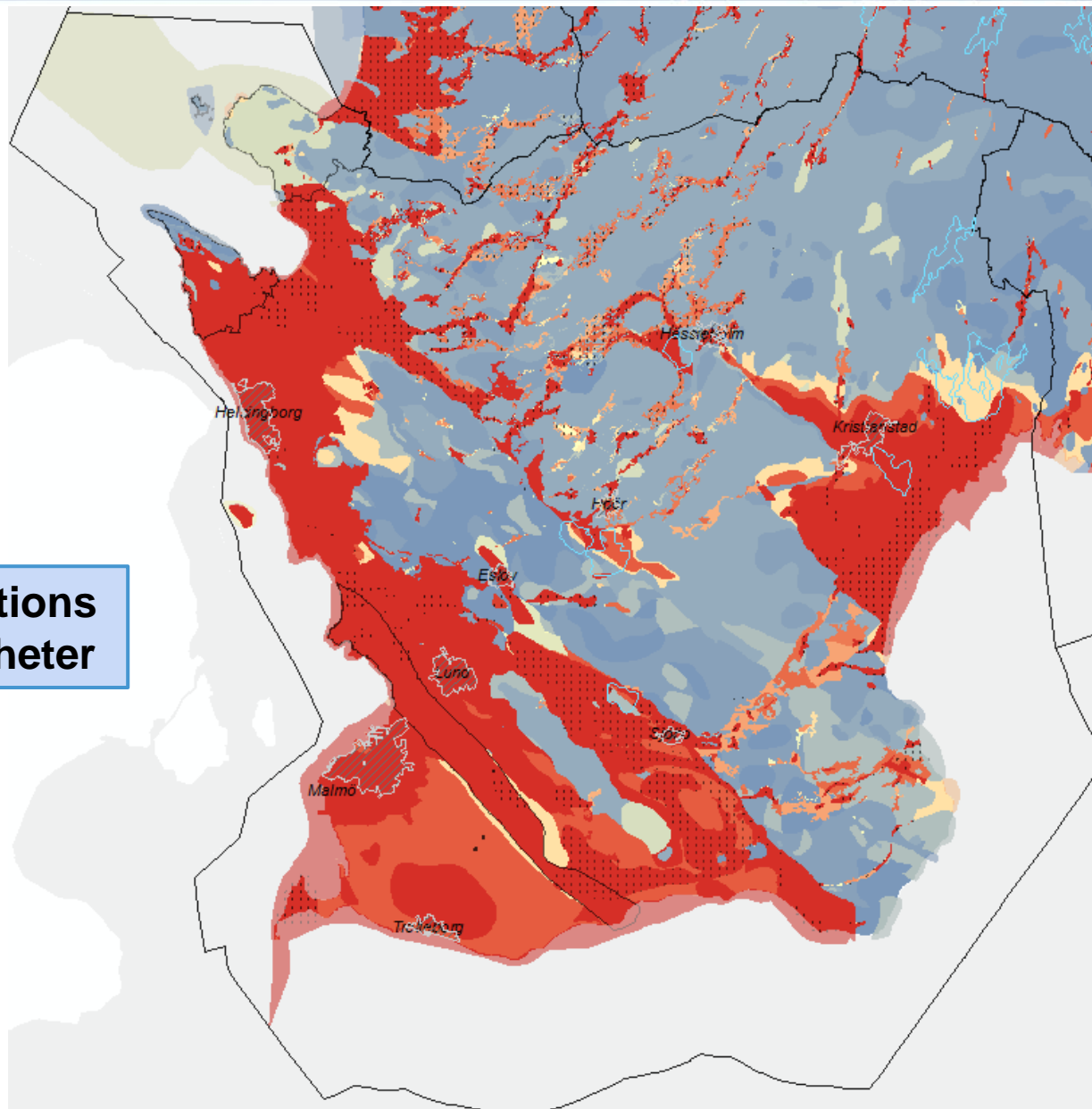
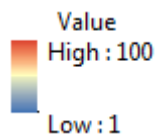
Baserad på data från SCB

Kvantitet

Baserat på infiltration och uttagsmöjlighet

Uttags
möjligheter

Infiltrations
möjligheter

X weight

Kvantitet

Förutsättningar

Baserad på Egenskaper och Risk.

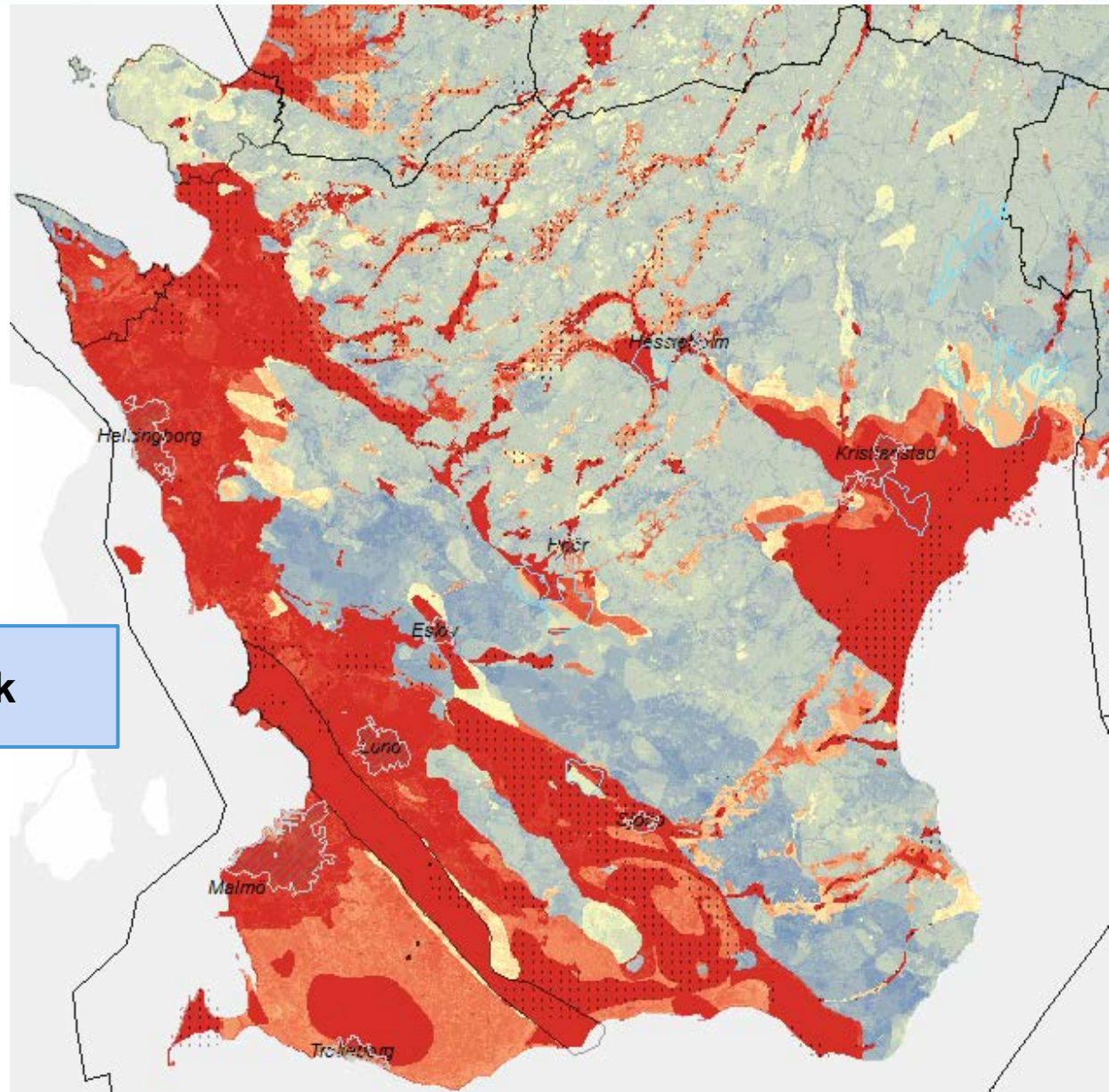
Egenskaper

Risk

X weight

Förutsättningar

Sammanställt värde

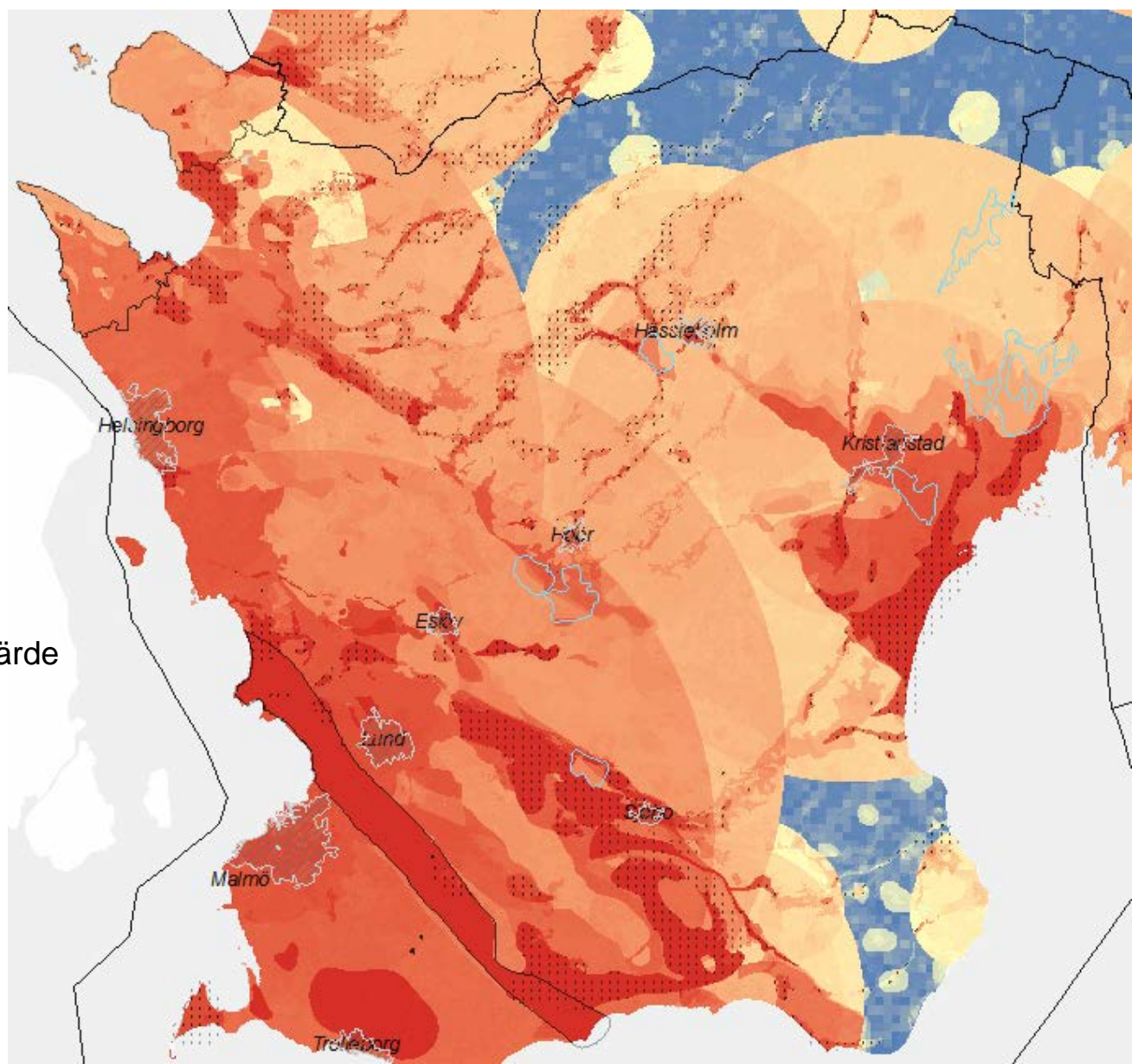
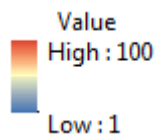
Uttagsmöjlighet – Infiltration
80 – 20

Kvantitet – Kvalitet → Egenskap
80 – 20

Sårbarhet – Påverkan → Risk
20 – 80

Egenskap – Risk → Förutsättningar
80 – 20

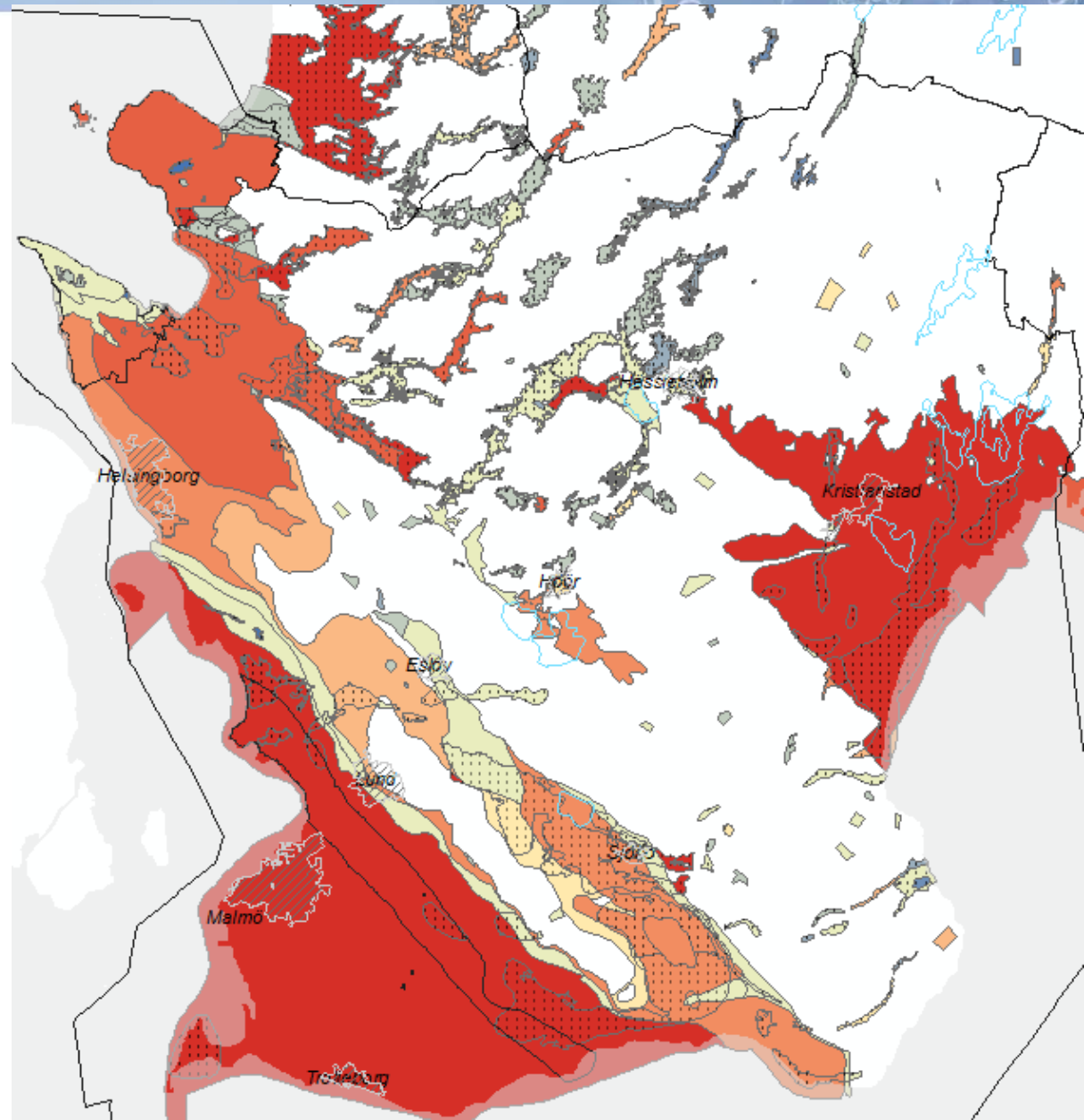
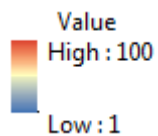
Behov – Förutsättningar → Rastervärde
50 – 50

Beslutade grundvatten förekomster

→ Befintliga
vattentäkter

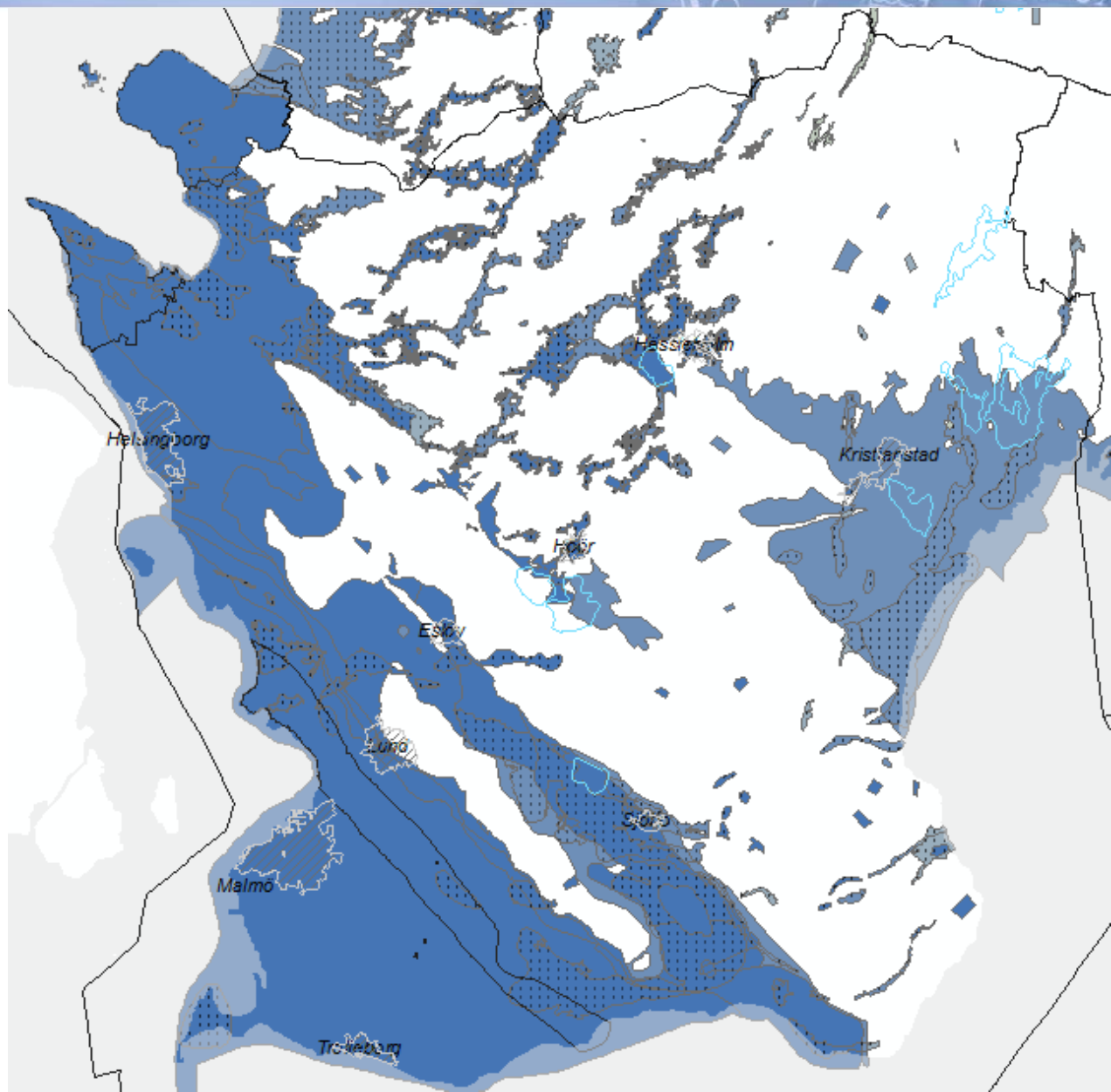
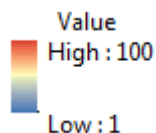
Beslutade grundvatten förekomster

→ Unikhet

Baserad på viktat avstånd till
annan förekomst med högt
egenskapsvärde

→ → Sammanställt värde

Värde inkl. vattentäktfaktor - Unikhet
80 – 20

Preliminär kartor över Skåne

Sammanställda värden per Grundvattenförekomst

klass

symbol

Högst värderade

Mycket högt värderade

Högt värderade

Medelhögt värderade

Värderade

kumulativ
andel

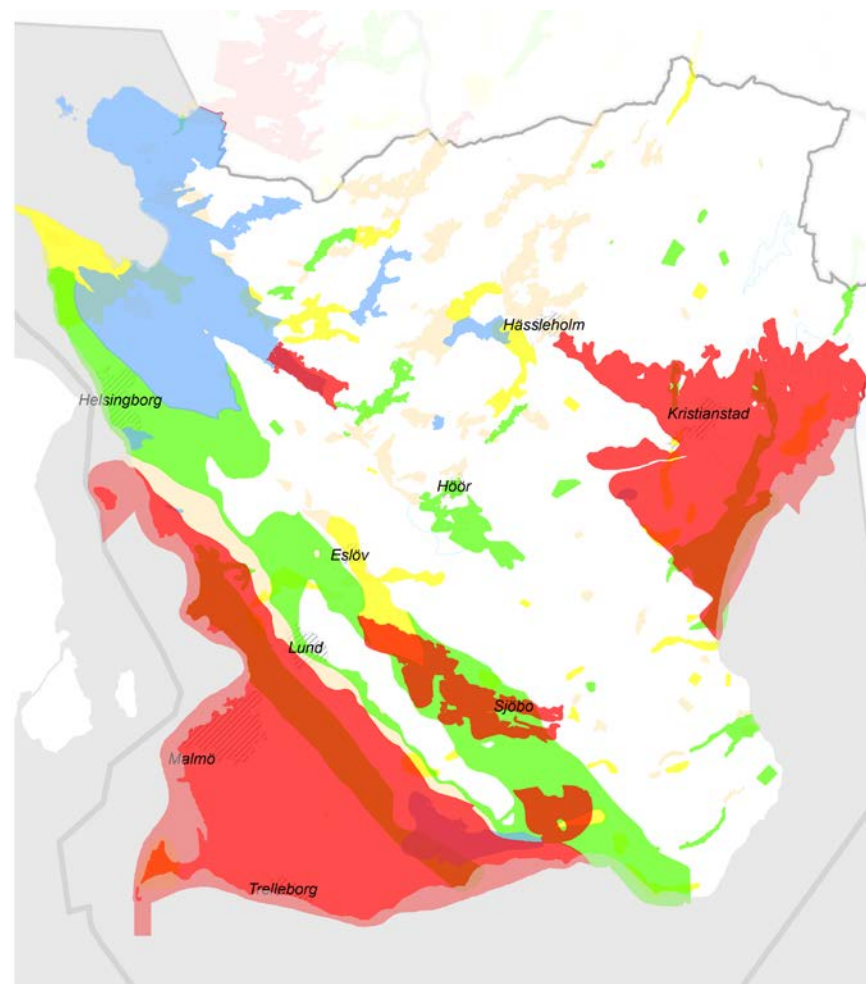
2.50%

10%

30%

50%

100%

SKÅNE LÄN

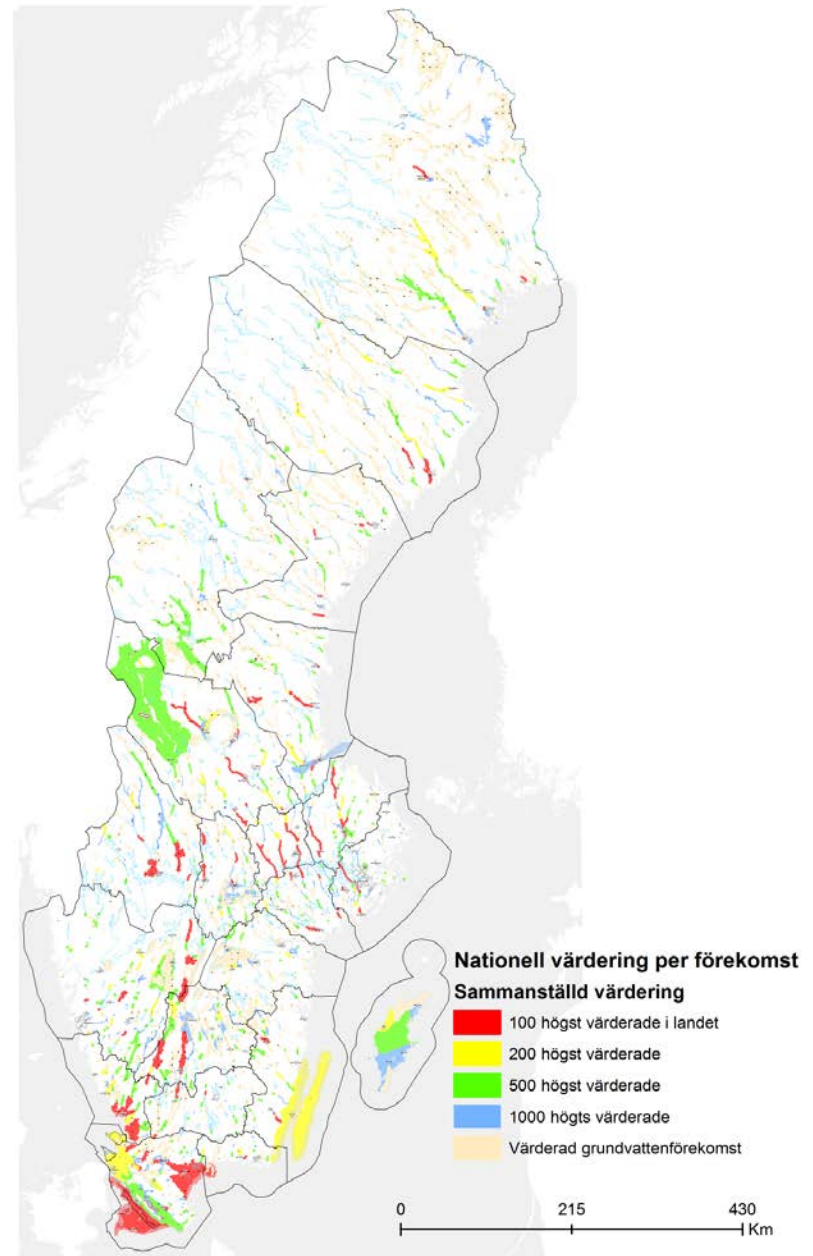
0 20 40
|-----|-----|
Km

Länsbeteckning EU_CD		Namn	Behovsvärde	Behovsvärde	Behovsvärde	Kvantitetsvärde	Kvalitetsvärde	Värde baserat på befintliga vattentäkter	Egenskapsvärde	Värde baserat på risk (sårbarhet, påverkan)	Manuell justering	Vattenmyndighet	Sand och grusförekomst	förekomstens area km ²	Värdeklass inom länet	Värdeklass inom vattenmyndighet	Värde nationellt
M	SE617354-135959	SE617354-135959	●	●	●	◐	◑	●	○			SÖ	●	170,11	5	5	5
M	SE615989-133409	SV Skånes kalkstenar	●	●	●	○	◐	◑	○			SÖ	●	1834,88	5	5	5
M	SE615290-137409	Krageholm	●	●	●	◐	◐	●	○			SÖ	●	68,10	5	5	5
M	SE620811-140088	Kristianstadsslätten	◐	●	●	◐	○	◑	○	↑		SÖ	●	966,25	5	5	5
M	SE622043-133676	SE622043-133676	●	●	●	◐	○	●	○			VH	●	33,48	5	5	5
M	SE621108-131035	SE621108-131035	●	●	●	◐	○	◑	○			SÖ	●	6,90	4	5	5
M	SE622690-136298	Mjölkalånga	◐	●	●	◐	◑	●	○			SÖ	●	18,93	4	5	5
M	SE622743-132661	SE622743-132661	●	●	●	◐	◐	●	○			VH	●	40,51	4	5	5
M	SE626661-132830	Laholm	◐	●	●	○	○	◑	○			VH	●	5,95	4	5	5
M	SE614941-135861	Sjörup	●	●	●	○	◐	●	○			SÖ	●	97,60	4	5	5
M	SE624463-131830	SE624463-131830	●	●	●	◐	◐	◑	○			VH	●	58,44	4	4	5
M	SE621427-142888	Listerlandet	◐	●	●	◐	○	◑	○	↑		SÖ	●	1,09	4	5	5
M	SE624568-133082	SE624568-133082	◐	●	◑	◐	◑	◑	○	↑		VH	●	18,90	4	4	5
M	SE623354-134764	SE623354-134764	◐	●	◑	◐	◑	◑	○			VH	●	20,61	4	4	5
M	SE622920-131761	Ängelholm-Ljungbyhed	●	●	◐	○	◐	◑	○			VH	●	542,94	4	4	4
M	SE625674-131386	Bjärehalvön	◐	●	◑	◐	◐	◑	○			VH	●	218,52	4	4	4
M	SE620153-138542	Västra Vram	◐	◐	●	◐	○	◑	◐			SÖ	●	3,56	4	4	4
M	SE620014-131576	SE620014-131576	●	●	◐	◐	○	◑	○			SÖ	●	0,59	4	5	4
M	SE621283-135668	Norra Rörum	◐	●	◐	◑	○	◑	○	↓		VH	●	2,17	4	4	4
M	SE623997-134030	Pinnån-Eket	◐	●	◐	◐	○	◑	○	↓		VH	●	10,13	3	4	4

- Nationell värdering

Osäkerhet

- Många parametrar har stor inneboende osäkerhet
- Osäkerheten för varje indata-set hanteras separat
- Osäkerheten räknas in på samma sätt som övriga värden till en relativ osäkerhet
- En relativ utvärdering av osäkerheten görs på cellnivå

Frågeställningar framåt

- Hur kan man använda värderingen?
Risker för felutnyttjande?
- Olika syften - Olika vikt mellan parametrar?
- Vissa parametrar har mycket liten spatiell förklaringsgrad (t.ex. kvalitet)...
- Vad skall man ha med i olika utvärderingar?
Bara risk? – Bara egenskap?
- **Hur hanterar vi osäkerheter? Här står vi nu...**
- Framtiden – monitär värdering?
Värdering utifrån andra syften? Ekologi? Energi?